

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ν. ΧΩΡΑΦΑ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ
ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἡ κατὰ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα
τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1913 διδακτέα ἱστορία.

ΕΝ ΤΗ Γ' ΤΑΞΕΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

[Μετὰ πολλῶν εἰκόνων]

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ
μετερρυθμισμένη

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΑΙ: ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

50--Ὁδὸς Σταθίου--50

1928

μαγος μαγοι
Γεωργος Μαρμας
Κωνσταντ. Μαίρη
Βασίλειος Γ. Τασοβια

20
0

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ν. ΧΩΡΑΦΑ

George Pabinger

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

ΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἡ κατὰ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα
τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1913 διδακτέα ἱστορία.

ΕΝ ΤΗ Γ' ΤΑΞΕΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

[Μετὰ πολλῶν εἰκόνων]

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ
μετερρυθμισμένη

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΑΙ: ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
50—Ὁδὸς Σταδίου—50

1928

18585

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θρωπον μεγαλόσωμον με πλατεῖς ὤμους καὶ βραχίονας μυώ-
δεις, ἐνδεδυμένον με δέρμα λέοντος καὶ ὀπλισμένον με τόξον
καὶ με ἓνα βόπαλον.

Ὁ Ἡρακλῆς ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀμφιτρύωνος βασιλέως τῆς
Τίρυνθος καὶ τῆς Ἀλκμήνης. Ἐγεννήθη δὲ εἰς τὰς Θήβας,
διότι ὁ Ἀμφιτρύων με τὴν σύζυγόν του, εἶχαν ἐκδιωχθῆ
ἀπὸ τὸ βασιλείον των. Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἐπίστευαν ὅτι ὁ
Ἡρακλῆς δὲν ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀμφιτρύωνος, ἀλλὰ τοῦ μεγά-
λου θεοῦ Διός.

Τὰ δύο φίδια.

Ὁ Ἡρακλῆς εἶχε δύο μεγάλα προτερήματα. Ἦτο ἀνδρεῖος
καὶ ἐνάρετος.

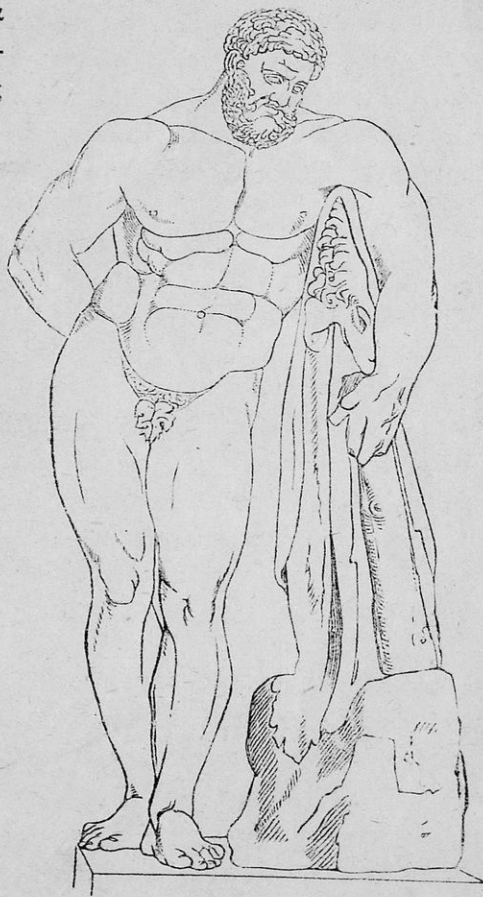
Τὴν ἀνδρείαν του ἔδειξεν ἀπὸ τὴν βρεφικὴν του ἡλικίαν.
Ὅταν ἦτο ὀκτὼ μηνῶν, δύο πελώρια φίδια ὄρμησαν εἰς
τὴν κούνιαν του διὰ νὰ τὸν φάγουν. Τὸ παιδίον ἤκουσεν
αὐτὰ νὰ σφυρίζουν καὶ ἐξύπνησεν. Ἀλλὰ δὲν ἐφοβήθη. Μὲ
τὰ δύο του χέρια ἤρπασε τὰ φίδια ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τὰ
ἔπνιξεν.

Αἱ δύο γυναῖκες.

Τὴν ἀρετὴν του ἔδειξεν ὁ Ἡρακλῆς ὅταν ἔγινε νέος. Κα-
ποτε ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως εἰς περίπατον καὶ ἐκάθισε
σκεπτικὸς εἰς ἓνα βράχον. Αἴφνης βλέπει νὰ ἔρχωνται πρὸς
αὐτὸν δύο μεγαλόσωμοι γυναῖκες. Ἡ μία ἦτο παχύσαρκος
καὶ ψιμυθιωμένη, ὥστε νὰ φαίνεται εὐμορφοτέρα ἀπὸ ὅσον
ἦτο πραγματικῶς, καὶ ἦτο στολισμένη με πολλὰ κοσμήματα.
Ἐπεριπατοῦσε ὑπερήφανα καὶ ἔστρεφε συχνὰ καὶ ἔβλεπε τὴν
σκιάν της καὶ ἐκαμάρωνεν. Ἡ ἄλλη ἦτο ὠραία, ἔλαμπεν
ἀπὸ καθαριότητα, τὰ μάτια της ἦσαν ἐντροπαλά, ἐφοροῦσεν
ἀπλοῦν καὶ λευκὸν φόρεμα καὶ ἐβάδιζε με σεμνότητα. Ὁ
Ὅταν ἐπλησίασαν πρὸς τὸν Ἡρακλῆν, ἡ πρώτη, ἡ πα-

χύσαρκος και ψιμυθιωμένη, δια νὰ προλάβη, ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν γρήγορα-γρήγορα καὶ τοῦ λέγει.

« Ἡρακλῆ, βλέπω ὅτι σκέπτεσαι, ποῖον δρόμον νὰ ἀκολουθήσῃς εἰς τὴν ζωὴν σου. Ἐὰν ἀκολουθήσῃς ἐμέ, θὰ ζήσῃς εὐχάριστα καὶ χωρὶς κόπον. Δὲν θὰ φροντίζῃς διὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον πῶς νὰ τρώγῃς καὶ νὰ πίνῃς εὐχάριστα καὶ νὰ διασκεδάζῃς. Διὰ νὰ ἔχῃς τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα δι' ὅλα αὐτά, δὲν θὰ κοπιάζῃς καθόλου. Ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τὴν δύναμιν, ὅταν ἔχῃς ἀνάγκην χρημάτων, νὰ ἀρπάζῃς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχουν. Αὐτοὶ θὰ ἐργάζωνται διὰ σέ ».

Εἰκ. 1. Ὁ Ἡρακλῆς.

Ὁ Ἡρακλῆς, ἀφ' οὗ ἤκουσεν αὐτά, τὴν ἠρώτησε: « Ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά σου, κυρία μου; » Καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη: « Οἱ φίλοι μου με ὀνομάζουν εὐτυχίαν, οἱ ἐχθροί μου κακίαν ». Ἐν τῇ μεταξὺ ἐπλησίασε τὸν Ἡρακλέα καὶ ἡ ἄλλη

γυναίκα με τὸ καθαρὸν τὸ φόρεμα καὶ τὸ σεμνὸν βάδισμα καὶ τοῦ λέγει.

Ἐγώ, Ἡρακλῆ, ἦλθα εἰς σέ, ἐπειδὴ ἤξεύρω, τίνος υἱὸς εἶσαι, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ με ἀκολουθήσῃς εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σου, διὰ νὰ γίνῃς χρηστὸς καὶ ἔντιμος ἄνθρωπος καὶ ὠφέλιμος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Δὲν θὰ σὲ ἐξαπατήσω ἐγὼ με εὐμορφα λόγια, ἀλλὰ θὰ σοῦ εἶπω καθαρὰν τὴν ἀλήθειαν. Κανένα ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ οἱ θεοὶ δὲν δίδουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς κόπον. Θέλεις ἢ γῆ νὰ σοῦ δίδῃ ἀφθόνους καρπούς; πρέπει νὰ τὴν καλλιεργῆς. Θέλεις νὰ γίνῃς ἰσχυρὸς εἰς τὸ σῶμα; πρέπει νὰ τὸ γυμνάσῃς με κόπους. Θέλεις οἱ φίλοι σου νὰ σὲ ἀγαποῦν; πρέπει νὰ τοὺς εὐεργετῆς. Θέλεις νὰ σὲ τιμοῦν οἱ συμπολίται σου; πρέπει νὰ ὠφελήσῃς τὴν πατρίδα σου. Θέλεις τὸ ὄνομά σου νὰ γίνῃ περίφημον καὶ ἑκκενόμενον εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα; πρέπει νὰ κάμῃς καλὸν εἰς αὐτήν.

Αὐτὰ εἶπεν ἡ δευτέρα γυναίκα καὶ ἐσιώπησεν. Ὁ Ἡρακλῆς ἔμεινε συλλογισμένος μετὰ τὰ λόγια αὐτῆς καὶ τὴν ἠρώτησε: «Πῶς ὀνομάζουσι σέ, κυρία;» «Ἄ ρ ε τ ῆ ν» ἀπήντησεν ἐκείνη. Ὁ Ἡρακλῆς τότε δὲν ἐδίστασε καθόλου, ἀλλ' ἠκολούθησε τὸν δρόμον τῆς Ἀρετῆς καὶ δι' αὐτὸ τὸ ὄνομά του ἔγινεν ἑνδοξον εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ ἔγκλημα καὶ ἡ τιμωρία του

Ὅταν ὁ Ἡρακλῆς ἔφθασεν εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν, ἐνουμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Μεγάρων. Ἐξ αὐτῆς ἀπέκτησε τρία τέκνα. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Ἡρακλῆς ἔπαθε ἀπὸ παραφροσύνης καὶ ἐφόνευσε καὶ τὰ τέκνα του καὶ τὴν γυναίκα του. Ὅταν συνῆλθεν ἀπὸ τὴν παραφροσύνην ὁ Ἡρακλῆς ἔκλαιε, ἐθρηνοῦσε, καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχεν εἰς τοὺς Δελφοὺς.

εις τὰς κατωφερείας τοῦ Παρνασσού, ἓνα περίφημον μαντεῖον, δηλαδή ἓνας ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ θεὸς ἔδιδεν ἀπαντήσεις εἰς ὅσους ἤρχοντο καὶ μὲ πίστιν τὸν ἐρωτοῦσαν, τί νὰ κάμουν. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ἦλθε καὶ ὁ Ἡρακλῆς διὰ νὰ ἐρωτήσῃ, τί νὰ κάμῃ, διὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Τὸ μαντεῖον τότε τὸν διέταξε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Τίρυνθα καὶ ἐκεῖ νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς δοῦλος τὸν βασιλέα Εὐρυσθέα, τὸν ἐξάδελφόν του, δώδεκα χρόνια.

Τοῦτο καὶ ἔκαμεν ὁ Ἡρακλῆς. Ἄλλ' ὁ Εὐρυσθεὺς ἦτο φθονερὸς ἄνθρωπος. Ἐφθονοῦσε τὸν Ἡρακλέα διὰ τὴν μεγάλην του δύναμιν. Ἐπέβαλε λοιπὸν εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ ἔργα ἐπικίνδυνα μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι εἰς αὐτὰ θὰ καταστραφῇ. Ἄλλ' ὁ Ἡρακλῆς κατώρθωσε νὰ τὰ φέρῃ εἰς πέρας. Τὰ κατορθώματά αὐτὰ εἶναι δώδεκα καὶ ὀνομάζονται ἄθλοι τοῦ Ἡρακλέους.

3. ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

α') Ὁ λέων τῆς Νεμέας.

Εἰς τὴν κοιλάδα τῆς Νεμέας, κοντὰ εἰς τὸ Ἄργος, ὑπῆρχεν ἓνας λέων ἄγριος, ὁ ὁποῖος κατέτρωγε καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ποίμνια. Τὸ πρῶτον κατόρθωμα, πὺ διέταξεν ὁ Εὐρυσθεὺς τὸν Ἡρακλέα νὰ κάμῃ, ἦτο νὰ υπάγῃ νὰ φωνεύσῃ τὸν λέοντα αὐτὸν τῆς Νεμέας. Ὁ Ἡρακλῆς ὀπλισμένος μὲ τὸ τόξον του καὶ μὲ τὸ ρόπαλόν του πηγαίνει πρὸς συνάντησιν τοῦ θηρίου καὶ τὸ παραμονεύει μέσα εἰς τὸ δάσος.

Αἴφνης ἀκούεται δυνατὸν μούγκρισμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐσείσθη ὄλον τὸ δάσος, καὶ ἔπειτα παρουσιάζεται ὁ λέων ἄγριος μὲ τὴν πυκνὴν χαίτην του καὶ μὲ τὰ σπινθηροβόλουντα μάτια του. Ὁ Ἡρακλῆς τὸν σημαδεύει καὶ τοῦ ῥί-

πει όλα τὰ βέλη του. Ἄλλὰ τὸ δέριμα τοῦ λέοντος ἦτο τόσο σκληρόν, ὥστε τὰ βέλη δὲν ἤμποροῦσαν νὰ τὸ τρυπήσουν.

Εἰκ. 2. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ λέων τῆς Νεμέας.

Ὁ λέων ἐτράπη εἰς φυγὴν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπήλαιόν του. Ἄλλ' ὁ ἥρωσ τὸν καταδιώκει. Εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς τὸ σπήλαιόν του, ὄρμα καταπάνω του, τὸν λαμβάνει ἀπὸ τὸν λαιμὸν μὲ τὰ δύο του χέρια καὶ τὸν σφίγγει τόσο δυνατά, ὥστε τὸ θηρίον μὲ ἓνα φοβερὸν μούγκρισμα ἔπεσε κάτω νεκρόν.

Ἐπειτα ὁ Ἡρακλῆς ἐγδαρε τὸν λέοντα, ἐφόρεσε τὸ δέριμα του, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὰς Μυκήνας πρὸς τὸν Εὐρυσθέα. Ὁ Εὐρυσθεὺς, ὅταν εἶδε τὸν Ἡρακλέα ἐνδεδυμένον μὲ τὸ δέριμα τοῦ λέοντος, τόσο ἐφοβήθη, ὥστε ἐπῆγε καὶ ἐκρύφθη εἰς ἓνα μέγαν χάλκινον πίθον.

Ἐκτοτε τὸ δέριμα αὐτὸ μετεχειρίζετο ὁ Ἡρακλῆς ὡς ἀσπίδα.

β') Ἡ Λερναία Ὑδρα.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ κατόρθωμα αὐτὸ ὁ Εὐρυσθεὺς διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ φονεύσῃ τὴν Λερναίαν Ὑδραν. Ἡ Λερναία Ὑδρα ἦτο ἓνας τεράστιος ὄφις μὲ ἑννέα κεφαλὰς, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μεσαία ἦτο ἀθάνατος. Καὶ αἱ ἄλλαι ὅμως εἶχαν τὴν ιδιότητα, ὅταν ἐκόπτετο μία, νὰ φυτρώνουν εἰς τὴν θέσιν τῆς ἄλλαι δύο. Ὁ ὄφις αὐτὸς ἐζοῦσεν εἰς ἓνα μέγαν βάλτον ὀνομαζόμενον Λέρνην κοντὰ εἰς τὸ Ἄργος, καὶ δι' αὐτὸ τὸ θηρίον ὀνομάζετο Λερναία Ὑδρα. Ἀπὸ αὐτὸν τὸν βάλτον ἐξήρχετο καὶ κατέτρωγε τὰ ποίμνια καὶ κατέστρεφε τὰ σπαρτά.

Ὁ Ἡρακλῆς, ἀφ' οὗ ἔλαθε τὴν διαταγὴν ἀπὸ τὸν Εὐρυ-
σθέα νὰ φονεύσῃ τὴν Ὑδραν, παραλαμβάνει μαζί του τὸν
ἀνεψιὸν του Ἴόλαον καὶ ἐπάνω εἰς ἓνα ἄρμα διευθύνονται

εἰς τὴν Λέρνην. Ἀφ' οὗ
ἔφθασαν ἐκεῖ, ὁ Ἡρακλῆς
ρίπτει μερικὰ βέλη μέσα εἰς
τὰ κκλάμια, ὅπου ἦτο ἡ φω-
λεὰ τοῦ θηρίου, καὶ τὸ ἀναγ-
κάζει νὰ ἐξέλθῃ. Ἡ Ὑδρα
τότε ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ

Εἰκ. 3. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἡ
Λερναία Ὑδρα.

Ἡρακλέους. Αὐτὸς ἀρχίζει
νὰ κτυπᾷ τὰς κεφαλὰς τοῦ
θηρίου μὲ τὸ ρόπαλον. Ἀλλὰ
εἰς τὴν θέσιν καθὲ μίᾳς κε-
φαλῆς, πὺν ἔκοπτεν, ἐφύ-
τρωναν δύο. Ὁ Ἡρακλῆς τότε καλεῖ εἰς βοήθειάν του τὸν
Ἴόλαον. Ὁ Ἴόλαος κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἡρακλέους
πυρπολεῖ τὸ πλησίον δάσος καὶ μὲ καιομένους δαυλοὺς
καίει τὴν πληγγὴν καθὲ κεφαλῆς, πὺν κόπτει ὁ Ἡρακλῆς.
Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμποδίζεται τὸ φύτρωμα ἄλλων καὶ
κατορθώνει ὁ Ἡρακλῆς νὰ κόψῃ ὅλας τὰς κεφαλὰς τῆς Ὑ-
δρας. Ἐμείνεν ἡ τελευταία, ἡ ὅποια ἦτο ἀθάνατος. Ὁ Ἡρα-
κλῆς κόπτει καὶ αὐτήν, τὴν χώνει βαθειὰ εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ
πάνω δὲ κυλίζει ἓνα μεγάλο βράχον.

Κατόπιν ὁ Ἡρακλῆς ἔβαψε τὰ βέλη του μὲ τὴν χολὴν
τῆς Ὑδρας, ἡ ὅποια ἦτο δηλητήριον. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον
τὰ βέλη τοῦ Ἡρακλέους ἐγιναν δηλητηριώδη, καὶ ὅποιος
ἐπληγώνετο μὲ αὐτά, δὲν ἤμποροῦσε νὰ θεραπευθῇ ἀλλὰ
ἀπέθνησκεν. \

γ') Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος.

Τρίτον ἀθλον ἐπέβαλεν ὁ Εὐρυσθεὺς εἰς τὸν Ἡρακλέα νὰ

τοῦ φέρῃ ζωντανὸν τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον. Ὁ ἀγριόχοιρος αὐτὸς ἐξοῦσεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Ἀρκαδίας Ἐρύμανθον, ἀπὸ ἐκεῖ δὲ κατέβαινε καὶ ἔκαμνε μεγάλας ζημίας εἰς τὰς πεδιάδας.

Ὁ Ἡρακλῆς ἀνέβη εἰς τὸ βουνὸν καὶ ἤρχισε νὰ καταδιώκῃ τὸ θηρίον. Ἐπὶ τέλους τὸ ἠνάγκασε νὰ ριφθῆ εἰς μίαν χαράδραν, ἣ ὁποία ἦτο γεμάτη ἀπὸ χιόνια. Ἐκεῖ ὁ Ἡρακλῆς συλλαμβάνει τὸν κάπρον, τὸν δένει καὶ τὸν φέρει ζωντανὸν ἐπὶ τῶν ὤμων του εἰς τὸν Εὐρυσθέα.

δ') Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Εἰς τὴν λίμνην τῆς Πελοποννήσου Στυμφαλίαν ἐξοῦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀγρία πτηνά, τὰ ὁποῖα ἔκαμναν

Εἰκ. 4. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

μεγάλας καταστροφῆς εἰς τοὺς κατοίκους. Τὰ πτηνὰ αὐτὰ ἦσαν πολὺ μεγάλα, καὶ εἶχαν πτερὰ σιδερένια. Ὅταν ἐσειόντο, τὰ σιδερένια αὐτὰ πτερὰ ἔφευγαν ὡς βέλη καὶ ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἔπειτα ἔτρωγαν τὰ πτηνὰ.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ πτηνὰ διέταξεν, ἔπειτα ἀπὸ τὸ κατόρθωμα τοῦ κάπρου, ὁ Εὐρυσθεὺς τὸν Ἡρακλέα νὰ ἐκδιώξῃ ἀπὸ τὴν Στυμφαλίαν.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἡρακλῆς ἐκεῖ, διὰ νὰ κάμῃ τὰ πτηνὰ νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὰς φωλεὰς των, ἐσκέφθη τὸ ἔξῃς. Ἀνέβη εἰς ἓνα ὕψωμα καὶ ἤρχισε νὰ κτυπᾷ δυνατὰ χάλκινα κρόταλα. Τὰ πτηνὰ ἐπέταξαν κατατρομαγμένα, καὶ ὁ Ἡρακλῆς μὲ τὰ βέλη του ἐφόνευσε πολλὰ ἐξ αὐτῶν. Ὅσα

εσώθησαν, ἔφυγαν πολὺ μακρὰν, καὶ δὲν ἐπέστρεψαν πλέον εἰς τὴν Στυμφαλίαν.

ε') Ἡ Κερυνίτις ἔλαφος.

Ὁ Εὐρυσθεὺς κατόπιν διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ τοῦ φέρῃ ζωντανὴν τὴν ἔλαφον τῆς Ἀρτέμιδος μὲ τὰ χάλκινα πόδια καὶ μὲ τὰ χρυσᾶ κέρατα. Αὐτὴ κατοικοῦσεν εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀρκαδίας πλησίον εἰς τὴν πόλιν Κερύνειαν καὶ δι' αὐτὸ ὠνομάζετο Κερυνίτις. Ἀλλὰ αὐτὴ μὲ τὰ χάλκινά της πόδια ἔτρεχε τόσον, ὥστε κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὴν φθάσῃ. Ὁ Ἡρακλῆς τὴν κατεδίωξεν ἐλόκληρον ἔτος. Ἐπὶ τέλους τὴν ἔφθασε, τὴν συνέλαβε καὶ τὴν ἔδεσε. Τότε παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἡρακλέα ἡ Ἀρτεμις καὶ τὸν διέταξε νὰ ἀφήσῃ ἐλευθέρου τὸ ζῷον, διότι εἶναι ἰδιόκον τῆς. Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἠρνήθη, παρεκάλεσε μόνον τὴν θεὰν νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ φέρῃ τὴν ἔλαφον εἰς τὸν Εὐρυσθέα, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι ἔκαμε τὴν παραγγελίαν του. Ὑπεσχέθη δὲ ὅτι ἔπειτα θὰ ἀφήσῃ αὐτὴν ἐλευθέραν. Ἡ θεὰ τοῦ τὸ ἐπέτρεψε καὶ ὁ Ἡρακλῆς, ἔφερε καὶ ἔδειξεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα τὴν ἔλαφον. Ἐπειτα τὴν ἀφῆκε πάλιν ἐλευθέραν.

Εἰκ. 5. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἡ Κερυνίτις ἔλαφος.

ς') Ἡ κόπρος τοῦ Αὐγείου.

Αὐγείας ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡλίδος εἶχε πάρα πολλὰς ἀγέλας βοῶν καὶ προβάτων. Εἰς τὸν σταῦλον του δὲ εἶχε συσσωρευθῆ τὴν κόπρος, ὥστε ἀπετέλει βουνὰ ἐλόκληρα, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν καθάρσῃ. Αὐτὸν τὸν σταῦλον ἔλαβε διαταγὴν παρὰ τοῦ Εὐρυσθέως ὁ Ἡρακλῆς

ἔπειτα ἀπὸ τὸ κατόρθωμα τῆς ἐλάφου νὰ καθαρῖση ἐντὸς μίᾱς ἡμέρας.

Ὁ Ἡρακλῆς ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἥλιδα, συνήντησε τὸν βασιλέα καὶ χωρὶς νὰ τοῦ εἶπη τὴν διαταγὴν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκ μέρους τοῦ Εὐρυσθέως, προσεφέρθη νὰ τοῦ καθαρῖση τὸν σταῦλον. Ὁ Αὐγείας ἐδέχθη τοῦτο καὶ ὑπεσχέθη εἰς ἀνταμοιβὴν νὰ τοῦ δώσῃ τὸ ἓνα δέκατον ἐκ τῶν βοῶν του.

Ὁ Ἡρακλῆς τότε ἔκαμεν εἰς τὸν τοῖχον τοῦ σταύλου ἓνα μέγαν ἀνοιγμα, ἐγύρισε τὰ νερὰ τοῦ Ἀλφειοῦ πρὸς αὐτό, καὶ κατώρθωσε νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ τὸν σταῦλον ὁ ποταμὸς Ἀλφειός. Τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ ἐσάρωσε τὴν κόπρον, καὶ ὁ σταῦλος ἐκαθαρῖθη.

Ἄλλ' ὁ Αὐγείας κατόπιν ἔμαθεν, ὅτι τοῦτο ἔκαμεν ὁ Ἡρακλῆς κατὰ διαταγὴν τοῦ Εὐρυσθέως, καὶ ἠρνήθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀμοιβὴν, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη. Ὁ Ἡρακλῆς ἐμάζευσε τότε μερικοὺς συντρόφους, ἐκυρίευσε τὴν πόλιν τοῦ Αὐγείου καὶ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν τοῦ Αὐγείου.

ζ') Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης.

Ὁ θεὸς τῆς θαλάσσης Ποσειδῶν εἶχε χαρίσει εἰς τὸν βα-

Εἰκ. 6. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης.

σιλέα τῆς Κρήτης Μίνωα ἓνα ὠραιότατον ταῦρον μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ τοῦ τὸν ἐπρόσφερε θυσίαν. Ἀλλὰ ὁ βασιλεὺς Μίνωας ἐλυπήθη νὰ θυσιάσῃ ἓνα ταῦρον τόσον ὠραῖον. Ὁ Ποσειδῶν δέ, διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν Μίνωα, ἔκαμε τὸν ταῦρον τόσον μανιῶδη, ὥστε κανεὶς δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸν πλησιάσῃ. Αὐτὸν τὸν ταῦρον τώρα διέταξε ὁ Εὐρυσθεὺς τὸν Ἡρακλέα νὰ φέρῃ ἐνώπιόν του.

Ὁ Ἡρακλῆς ἐπῆγεν εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ Μίνως νὰ συλλάβῃ τὸν ταῦρον. Ἐπειτα ἀπὸ μεγάλου ἀγῶνα ὁ Ἡρακλῆς ἠνάγκασε τὸν ταῦρον νὰ γονατίσῃ, τὸν ἔδεσε καὶ τὸ μετέφερεν εἰς τὰς Μυκῆνας. Ἀφ' οὗ δὲ τιν ἔδειξεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα, τὸν ἀφήκεν ἐλεύθερον.

Ὁ ταῦρος ἔπειτα ἐπεριπλανήθη εἰς πολλὰ μέρη, ἐπέρασε τὸν ἰσθμὸν καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ἐδῶ, ὅπως θὰ ἴδωμεν παρακάτω, ἄλλος ἦρως, ὁ Θησεύς, συνέλαβεν αὐτόν.

η') Οἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους.

Οἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους, βασιλέως τῆς Θράκης, ἦσαν συνηθισμένοι νὰ τρέφωνται μὲ κρέας ἀνθρώπινον. Ὅταν ξένοι

ἔρριπτοντο ὑπὸ τρικυμίας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ βασιλείου του ὁ ἄγριος αὐτὸς βασιλεὺς διέταττε καὶ τοὺς ἔρριπταν εἰς τὰς χαλκᾶς φάτνας τῶν ἵππων, διὰ νὰ φαγωθοῦν ὑπ' αὐτῶν. Αὐτοὺς τοὺς ἵππους διέταξε τώρα ὁ Εὐρυσθεὺς τὸν Ἡρακλέα νὰ τοῦ φέρῃ. Ὁ Ἡρακλῆς μὲ μερικοὺς φίλους του ἔρχεται εἰς τὴν Θράκην, πηγαίνει εἰς τοὺς σταύλους τοῦ Διομήδους,

Εἰκ. 7. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ οἱ ἵπποι τοῦ Διομήδους.

φονεύει τοὺς φύλακας καὶ ἀρπάζει τοὺς ἵππους. Τότε ὁ Διομήδης συναθροίζει στρατὸν καὶ ἐπιτίθεται ἐναντίον τοῦ Ἡρακλέους. Οὗτος ὅμως νικᾷ τοὺς Θράκας συλλαμβάνει τὸν Διομήδην καὶ πρὸς τιμωρίαν τὸν δίδει ὡς τροφήν εἰς τοὺς ἰδίους του ἵππους.

Κατόπιν ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε τοὺς ἵππους εἰς τὰς Μυκήνας καὶ τοὺς παρέδωκεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα. Αὐτὸς δὲ τοὺς ἀφῆκεν ἐλευθέρους εἰς τὰ ἔρη καὶ τοὺς ἔφαγαν τὰ θηρία.

θ') Ἡ ζώνη τῆς Ἴππολύτης.

Εἰς μίαν χώραν πολὺ μακρυνὴν πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Μαύρης θαλάσσης ἐζοῦσαν αἱ Ἀμαζόνες. Αὐταὶ ἦσαν γυναῖκες πολεμικαί, αἱ ὁποῖαι ἐμάχοντο ἔφιπποι μὲ τόξα. Εἰς τὴν χώραν των δὲν ἐζοῦσεν ἀνὴρ. Ἡ βασίλισσα αὐτῶν Ἴππολύτη εἶχε μίαν θαυμασίαν ζώνην, ἣ ὁποία ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ ἀξιώματός της. Τὴν ζώνην αὐτὴν ἐπεθύμησε νὰ ἔχη ἡ Ἀδμήτη, ἡ θυγάτηρ τοῦ Εὐρυσθέως, καὶ οὗτος διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν φέρῃ.

Ὁ Ἡρακλῆς ἐπιβιβάζεται μὲ πολλοὺς ἄλλους ἥρωας εἰς ἓνα πλοῖον καὶ πηγαίνει εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμαζόνων.

Ὅταν ἔφθασεν ἐκεῖ, παρουσιάσθη ἐνώπιον τῆς βασιλείσσης καὶ τῆς εἶπε διὰ ποῖον λόγον ἦλθεν. Ἡ βασίλισσα ἐθαύμασε καὶ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀνδρείαν τοῦ Ἡρακλέους καὶ ὑπεσχέθη εἰς αὐτὸν ὅτι θὰ τοῦ δώσῃ τὴν ζώνην.

Ἄλλ' ὅταν ἔμαθαν αἱ ἄλλαι Ἀμαζόνες τὸ πρᾶγμα, ἐθεώρησαν αὐτὸ ὡς προσβολὴν καὶ ὤρμησαν ἔφιπποι ἐναντίον τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῶν συντρόφων του. Ὁ Ἡρακλῆς ὁμως τὰς ἐνίκησε καὶ τὰς διεσκόρπισεν. Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸ ἔλαβε τὴν ζώνην τῆς Ἴππολύτης καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸν Εὐρυσθέα.

ι') Ὁ Γηρυόνης.

Εἰς τὴν νῆσον Ἐρύθειαν, ἣ ὁποία ἦτο πολὺ μακρὰν εἰς τὴν δυτικὴν ἄκραν τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐζοῦσεν ὁ Γηρυόνης, γίγας μὲ τρία σώματα ἀπὸ τὸ μέσον καὶ ἄνω. Ὁ Γηρυόνης εἶχε μίαν ἀγέλην βοῶν ἐρυθρῶν, τὴν ὁποίαν ἐφύλατταν ἓνας ποιμὴν καὶ ἓνας κύων μὲ δύο κεφαλὰς ὀνομαζόμενος Ὀρθρος.

Αὐτοὺς τοὺς βόας τοῦ Γηρυόνου ἐπέβαλεν ἔπειτα ὁ Εὐρυσθεὺς εἰς τὸν Ἡρακλέα νὰ τοῦ φέρῃ.

Ὁ Ἡρακλῆς ἀνεχώρησε διευθυνόμενος πρὸς τὴν μακρυνὴν νῆσον. Ὅταν ἔφθασεν

εἰς τὸ στενόν, τὸ ὁποῖον χωρίζει τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην (Γιβραλτάρ), ἱδρυσεν ἐκεῖ δύο μεγάλας στήλας εἰς τὰς δύο ἀκτάς, αἱ ὁποῖαι ὀνομάσθησαν κατόπιν στήλαι τοῦ Ἡρακλέους. Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον Ἐρύθειαν. Ὅταν ἐπλησίασεν

Εἰχ.8. Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Γηρυόνης.

εἰς τὴν ἀγέλην, ὁ κύων Ὄρθρος ἐρρίφθη ἐναντίον του. Ὁ Ἡρακλῆς ὁμως ἐφόνευσε μὲ τὸ ρόπαλόν του καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ποιμένα καὶ ἤρπασε τοὺς βόας. Ὁ Γηρυόνης, ὅταν ἔμαθε τὴν ἀρπαγὴν τῶν βοῶν του, ὤρμησε πρὸς καταδίωξιν τοῦ Ἡρακλέους. Ἀλλὰ καὶ τοῦτον ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσε. Κατόπιν ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς περιπλανήσεις ὁ Ἡρακλῆς ἔφερε τοὺς βόας εἰς τὸν Εὐρυσθέα, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὴν θεὰν Ἥραν.

ια) Τὰ χρυσαῖα μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

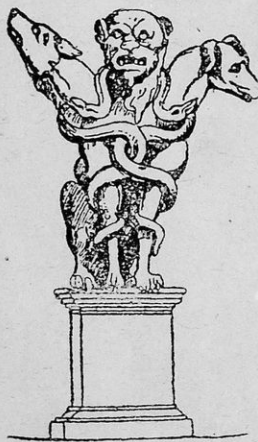
Μετὰ ταῦτα ἄλλον ἀθλον ἐπέβαλεν ὁ Εὐρυσθεὺς εἰς τὸν Ἡρακλέα. Παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσαῖα μῆλα τοῦ κήπου τῶν Ἑσπερίδων. Ὁ θαυμάσιος αὐτὸς κήπος εὐρίσκετο εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τοῦ κόσμου, ἀνήκα δὲ εἰς τρεῖς ὥραιας νεάνιδας, τὰς Ἑσπερίδας. Ἐδῶ εὐρίσκετο ἓνα δένδρον μὲ χρυσοῦς καρπούς, τὸ ὁποῖον ἐφύλαττεν ἓνας δράκων.

Ὁ Ἡρακλῆς ἐξεκίνησε, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε, ποῦ εὐρίσκετο αὐτὸς ὁ κήπος. Ἀφ' οὗ ἐπεριπλανήθη εἰς πολλὰ μέρη, ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὁ γίγας Ἄτλας ἐκρατοῦσεν εἰς

τοὺς ὄμους τοῦ τὸν οὐρανόν. Ἐκεῖ ἠρώτησε τὸν Ἄτλαντα, ποῖον δρόμον ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κῆπον τῶν Ἑσπερίδων. Ὁ Ἄτλας τότε προσεφέρθη νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσαῖα μῆλα, ἐὰν ὁ ἥρωὺς ἤθελε νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ὁ Ἡρακλῆς ἐκράτησε τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ὄμιον του, μέχρις οὗ ὁ γίγας ἐπέστρεψε καὶ τοῦ ἔφερε τὰ μῆλα. Ὁ Ἡρακλῆς κατόπιν ἔφερε τὰ μῆλα εἰς τὸν Εὐρυσθέα.

ιβ') Ὁ Κέρβερος.

Ὡς τελευταῖον ἄθλον ὁ Εὐρυσθέας ἐπέβαλεν εἰς τὸν Ἡρακλέα νὰ φέρῃ ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ἐκ τοῦ Ἄδου τὸν Κέρβερον. Ὁ Κέρβερος ἦτο ἓνας φοβερὸς σκύλλος μὲ τρεῖς κεφαλὰς. Ἡ οὐρά του ἦτο φοβερὸ φεῖδι. Ἡ φωνή του ἔκαμνε νὰ τρέμουν ὄλουε, ὅσοι τὴν ἤκουαν. Ἐχρησίμειε δὲ διὰ νὰ φυλάττῃ τὰς πύλας τοῦ Ἄδου.

Εἰκ. 9. Ὁ Κέρβερος.

Ὁ Ἡρακλῆς κατέβη εἰς τὸν Ἄδην, εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ θεοῦ τοῦ Ἄδου Πλούτωνος καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἀναβιβάσῃ εἰς τὴν γῆν τὸν Κέρβερον. Ὁ θεὸς τοῦ τὸ ἐπέτρεψεν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ νικήσῃ τὸν Κέρβερον μὲ

τὰς χεῖράς του χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ ὄπλον.

Ὁ Ἡρακλῆς ἐτυλίχθη καλὰ μὲ τὸ δῆρμα τοῦ λέοντος καὶ χωρὶς κανένα ὄπλον ἐπῆγε πρὸς συνάντησιν τοῦ θηρίου. Ἠρπασε τὸν Κέρβερον ἀπὸ τὸν λαιμόν, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν ἔσυρεν ἔξω τοῦ Ἄδου. Ἀφοῦ τὸν ἔφερε εἰς τὸν Εὐρυσθέα, ἔπειτα τὸν ἔφερεν ὀπίσω εἰς τὸν Ἄδην.

Ἄλλα κατορθώματα τοῦ Ἡρακλέους.

Ἐκτὸς τῶν 12 αὐτῶν κατορθωμάτων, τὰ ὁποῖα ἔκαμε ὁ Ἡρακλῆς κατὰ διαταγὴν τοῦ Εὐρυπύθεως, ἔκαμε καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ νὰ προστατεύσῃ ἀδυνάτους καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ νὰ τιμωρήσῃ κακοὺς. Αὐτὰ ὀνομάζονται πάρεργα. Ἐνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ὅτι ἐπάλασε μὲ τὸν Χάρων καὶ ἔφερε πάλιν εἰς τὴν ζωὴν τὴν γυναῖκα τοῦ φίλου του Ἀδμήτου, τὴν ὠραίαν Ἀλκηστιν.

4. Η ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Ὁ Πελλίας ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰωλκῆ (τοῦ σημερινοῦ Βόλου) εἶχε θυγατέρα ὠραιότατην, τὴν Ἀλκηστιν. Ταύτην ἐζήτησεν εἰς γάμον ὁ βασιλεὺς τῶν Φερῶν (τοῦ σημερινοῦ Βελεστίνου) Ἀδμητος. Ὁ Πελλίας ὑπεσχέθη νὰ τοῦ τὴν δώσῃ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἔλθῃ νὰ τὴν πάρῃ μὲ ἄμαξι, τὸ ὁποῖον νὰ σφύρουν ἕνας λέων καὶ ἕνας κάπρος. Ὁ Ἀδμητος ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ἰωλκὸν ἀπελπισμένος. Πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ εὔρη αὐτὰ τὰ δύο θηρία; Καὶ ἂν τὰ εὔρισκε, πῶς θὰ ἤμποροῦσε νὰ τὰ ζεύξῃ εἰς ἄμαξαν; Ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν αὐτὴν τὸν ἀπῆλλαξεν ὁ ὑπηρέτης του.

Κάποτε ὁ θεὸς Ἀπόλλων εἶχεν ἐναντιωθῆ μὲ λόγους εἰς τὸν πατέρα του Δία. Ὁ Ζεὺς διὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ τὸν ἐξεδίωξεν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὸν διέταξε νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς δοῦλος ἕνα ἔτος τὸν βασιλέα τῶν Φερῶν Ἀδμητον. Ὁ Ἀπόλλων ἐνδεδυμένος ὡς χωρικός ἔρχεται εἰς τὸν Ἀδμητον καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν πάρῃ ὡς ὑπηρέτην του. Ὁ Ἀδμητος, ἀφ' οὗ τὸν εἶδε τόσον πρόθυμον, τοῦ ἀνέθεσε νὰ φυλάττῃ τὰ πρόβατά του καὶ τὰ ἄλογά του.

Ὅταν ὁ Ἀδμητος λυπημένος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰωλκὸν, ἐπῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ ποιμνιά του. Ὁ Ἀπόλλων τὸν εἶδε καὶ τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του, ὁ δὲ Ἀδμη-

τος διηγῆθη αὐτήν. Ὁ Ἀπόλλων δὲν εἶπε τίποτε. Ἀλλὰ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρῶτὸ εὗρισκετο πρὸ τῆς θύρας τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἀδμήτου μία ἄμαξα ζευγμένη μὲ ἕνα λέοντα

Εἰκ. 10. Ὁ Ἀδμητος φέρον τὴν Ἀλκησιν.

καὶ ἕνα κῆπρον ἡμερωμένους. Γεμάτος ἀπὸ χαρὰν ὁ Ἀδμητός ἀναβαίνει εἰς τὴν ἄμαξαν, πηγαίνει εἰς τὴν Ἰωλκὸν καὶ λαμβάνει σύζυγον τὴν Ἀλκησιν.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἔτος τῆς δουλείας του, ὁ Ἀπόλλων

ἐφανερώθη εἰς τὸν Ἄδμητον, ποῖος ἦτο, καὶ διὰ τὴν τοῦ πλη-
ρώσεως τὴν καλωσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν τοῦ ἐφέρθη, ἐφανέρω-

Εἰκ. 11. Ἡ Ἄλκηστις ἀποθνήσκουσα.

σεν εἰς αὐτὸν ἓνα μυστικόν. Τοῦ εἶπεν· «εἰάν, ὅταν ἔλθῃ ὁ
καιρὸς νὰ ἀποθάνῃς, δεχθῆ ἢ ὁ πατέρας σου, ἢ ἡ μητέρα

σου ἢ ἡ σύζυγός σου νὰ ἀποθάνῃ ἀντὶ σοῦ, θὰ ἀπαλλαχθῆς ἀπὸ τὸν θάνατον.

Ἄλλὰ ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς διὰ νὰ ἀποθάνῃ ὁ Ἄδμητος δὲν ἐδέχοντο οὔτε ὁ πατέρας του οὔτε ἡ μητέρα του νὰ ἀποθάνουν ἀντ' αὐτοῦ. Τότε ἡ Ἄλκηστις ἔδειξε, πόσον ἦτο ἀφωσιωμένη εἰς τὸν σύζυγόν της. Ὅταν ἔμαθεν ὅτι, ἐὰν ἀποθάνῃ αὐτή, θὰ σωθῆ ὁ σύζυγός της, δὲν ἐδίστασεν, ἀλλ' ἐπρόσφερε τὸν ἑαυτὸν της. Ἀμέσως μόλις τὸ ἀπεφάσισεν, ἔπεσεν ἀσθενής. Ὁ Ἄδμητος τὴν παρακαλεῖ νὰ μεταβάλῃ γνώμην. Ἄλλ' αὐτὴ ἀρνεῖται καὶ ἐπὶ τέλους ἀποθνήσκει.

Καθένας εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῆ τὴν λύπην καὶ τοῦ Ἄδμήτου ποῦ ἔχασε τέτοιαν σύζυγον, καὶ τοῦ λαοῦ, ποῦ ἔχασε τόσο καλὴν βασίλισσαν. Τῆς ἔκαμαν κηδεῖαν μεγαλοπρεπεστάτην καὶ ὅλη ἡ πόλις ἦτο βυθισμένη εἰς μέγαν πένθος.

Τὴν ἐσπέραν τῆς κηδεῖας ἔφθασεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὰς Φεράς. Ἐπήγαιεν εἰς τὴν Θράκην, διὰ νὰ ἀρπάσῃ τοὺς ἵππους τοῦ Διομήδους, καὶ ἐν ᾧ διήρχετο ἀπὸ τὰς Φεράς, ἐπῆγε νὰ φιλοξενηθῆ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ παλαιοῦ του φίλου Ἄδμήτου. Ἐκεῖ μαθαίνει τὴν συμφορὰν τοῦ φίλου του. Δὲν χάνει καιρὸν. Τρέχει ἀμέσως εἰς τὸν τάφον τῆς βασίλισσης. Ἐκεῖ παλαίει μὲ τὸν Χάρον, τὸν νικᾷ, καὶ ἀρπάζει τὴν γυναῖκα τοῦ φίλου του καὶ τὴν φέρνει ὀπίσω εἰς τὸν Ἄδμητον.

Καθένας ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῆ τὴν χαρὰν τοῦ Ἄδμήτου. Διέταξε νὰ γίνουν ἑορταὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν, καὶ δὲν ἤξευρε, μὲ ποῖον τρόπον νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν φίλον του διὰ τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν, ποῦ τοῦ ἔκαμεν.

5. Ο ΘΗΣΕΥΣ

Γέννησις και παιδική ηλικία τοῦ Θησεύς.

Ὁ Θησεύς ἦτο υἱὸς τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, καὶ τῆς Αἴθρας θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Τροιζῆνος Πιτθέως. Ὁ Θησεύς ἐγεννήθη εἰς τὴν Τροιζῆνα καὶ ἀνετράφη ὑπὸ τῆς μητρὸς του Αἴθρας. Τὸν πατέρα του δὲν εἶχε ἴδει ποτέ, διότι αὐτὸς εἶχε φύγει ἐκ τῆς Τροιζῆνος πρὶν γεννηθῆ ὁ Θησεύς. Ὅταν ὁ Αἰγεὺς ἀναχωροῦσεν ἀπὸ τὴν Τροιζῆνα, ἔθεσεν ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἓνα μέγαν λίθον τὰ πέδιλά του καὶ τὸ ξίφος του καὶ παρήγγειλεν εἰς τὴν Αἴθραν. «Ὅταν τὸ παιδί, ποὺ θὰ γεννήσῃς, ἔλθῃ εἰς ἡλικίαν νὰ ἴμπορῃ νὰ ση-

Εἰκ. 12. Ὁ Θησεύς σηκώνει τὸν βράχον.

κώσῃ τὸν βράχον αὐτόν, ἄς πάρῃ τὰ πέδιλά μου καὶ τὸ ξίφος μου καὶ ἄς ἔλθῃ νὰ με συναντήσῃ εἰς τὰς Ἀθήνας».

Ὁ Θησεύς, ὅσον ἐμεγάλωνεν, ἐφαίνετο ὅτι θὰ γίνῃ ἄνδρειος καὶ θαρραλέος. Κάποτε ὁ Ἡρακλῆς εἶχεν ἔλθει εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Πιτθέως καὶ ἄρῃσε χαμαὶ τὸ δέρμα τοῦ λέοντος. Ὅλα τὰ παιδιά, τὰ ὅποια ἦσαν εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐφοβήθησαν καὶ ἔφυγαν. Ὁ Θησεύς ὁμως ἤρπασεν ἓνα πέλεκυν

ἀπὸ τὰς χεῖρας ἑνὸς ὑπηρέτου καὶ ἐπέπεσε κατὰ τοῦ θη-
ρίου, διότι ἐνόμισεν ὅτι εἶναι ζωντιάνον.

Ὅταν ὁ Θησεὺς ἔγινε 14 ἐτῶν, ἡ Αἴθρα σύμφωνα με-
τὴν παραγγελίαν τοῦ συζύγου τῆς ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ, ἂν
ὁ Θησεὺς θὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ σηκώσῃ τὸν βράχον καὶ εἶπεν
εἰς αὐτὸν τὴν παραγγελίαν τοῦ πατέρα του. Ὁ νεαρὸς
ἦρωρ, ὡς νὰ ἦτο παιγνίδι, ἐσήκωσε τὸν βράχον καὶ ἔλαβε
τὰ πέδιλα καὶ τὸ ξίφος αὐτοῦ. Ἀμέσως δὲ ἀπεφάσισε νὰ
πορευθῆ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀλλὰ εἰς τὸν δρόμον τὴν ἐπο-
χὴν ἐκείνην ὑπῆρχαν πολλοὶ λησταί. Ὁ Πιτθεὺς ἐσυμβού-
λευσε τὸν ἔγγονόν του νὰ ὑπάγῃ διὰ θαλάσσης εἰς τὰς Ἀθή-
νας διὰ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς ληστιάς. Ὁ Θησεὺς ὅμως εἶχε
ἀκούσει τὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἠθέλε καὶ αὐ-
τὸς νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἰδίαν δόξαν. Ἀπεχαιρέτησε λοιπὸν τὴν
μητέρα του καὶ τὸν πάππον του καὶ ἐξεκίνησε διὰ ξηρᾶς.

Πορεία τοῦ Θησεῦς ἐκ τῆς Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας.

Κατὰ τὴν πορείαν του ὁ Θησεὺς συνήντησε πολλοὺς κα-
κούργους, τοὺς ὁποίους ἐφόνευσεν.

Εἰς τὴν Ἐπίδαυρον συνήντησε τὸν πρῶτον. Ἦτο ὁ γίγας
Περιφῆτης, ὁ ὁποῖος ὤπλισμένος με ἓνα μέγαλον ρόπαλον
ἐφόνευεν ὄλους τοὺς διαβάτας. Ὁ Θησεὺς παλαίει μαζί του,
τὸν φονεύει καὶ πέρνει τὸ ρόπαλόν του.

Εἰς τὸν Ἴσθμόν συναντᾷ Σίνην τὸν Πιτυοκάμπτην. Αὐτὸς
πάλιν, ὁσάκις διήρχετο ξένος, ἔκαμπε με τὰς χεῖράς του
δύο πτύς (κουκουναριές), ἔδενεν εἰς αὐτὰς τὸν ξένον καὶ κα-
τόπιν ἄφινε τὰ δένδρα ἐλεύθερα καὶ ὁ ξένος καταξοχίζετο.
Ὁ Θησεὺς ἐνίκησε τὸν Σίνην καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτόν, ἕτι
ἔκαμνεν ἐκεῖνος εἰς τοὺς διαβάτας.

Πλησίον τῶν Μεγάρων φονεύει τὸν Σκίρωνα, ὁ ὁποῖος

ἔρριπτε τοὺς διαβάτας ἀπὸ ἑνα ὑψηλὸν βράχον εἰς τὴν θάλασσαν.

Πλησίον τῶν Ἀθηναίων συναντᾷ τὸν Προκρούστην. Αὐτὸς ἐξήπλωνε τοὺς διαβάτας ἐπάνω εἰς μίαν κλίνην. Ἐὰν τὸ σῶμα των ἦτο μικρότερον ἀπὸ τὴν κλίνην, τὸ ἐτέντωνε διὰ νὰ γίνῃ ἴσον μὲ αὐτήν. Ἐὰν τὸ σῶμα των ἦτο μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν κλίνην ἀπέκοπτεν ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος ποῦ ἐπερίσσειεν. Ὁ Θησεὺς ἠνάγκασε τὸν γίγαντα νὰ κατακλιθῇ ἐπὶ τῆς ἰδίας κλίνης καὶ ἀπέκοψεν ἀπὸ τοῦ σώματός του τὸ περισσεῦον μέρος.

Τέλος ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων. Ἀλλὰ ἡ φήμη του διὰ τὰ κατορθώματά του εἶχε φθάσει πρὶν ἀπ' αὐτόν. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Τροίζηνά εἰς τὰς Ἀθήνας, ὠμιλοῦσαν διὰ τὸν νέον ἥρωα.

Ὁ Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Θησεὺς, ἦλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Αἰγέως, εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Ὁ Αἰγεὺς ἀνεγνώρισεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ξίφος καὶ τὰ πέδιλα καὶ ἀμέσως τὸν ἀνεκῆρυξε διάδοχόν του.

Ὁ Θησεὺς τότε ἔκαμα πάλιν ἕνα μέγαλον κατόρθωμα.

Ἡ πεδιάς τοῦ Μαραθῶνος κατεστρέφετο ἀπὸ ἕνα μέγαλον ταῦρον. Ἦταν ὁ ταῦρος, τὸν ὁποῖον εἶχε φέρει ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τὴν Κρήτην.

Ὁ Θησεὺς ἀπεφάσισε νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν χώραν ἀπὸ αὐτόν. Πηγαίνει εἰς τὸν Μαραθῶνα, συλλαμβάνει τὸν ταῦρον, τὸν δένει καὶ τὸν φέρει ζωντανὸν ἐπὶ τῶν ὤμων του εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ δὲ τὸν θυσιάζει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

Ὁ Θησεὺς φονεύει τὸν Μινώταυρον.

Πρὸ τριῶν ἐτῶν ὁ υἱὸς τοῦ ἰσχυροῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνωος εἶχεν ἔλθει εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐδῶ ἐφονεύθη

ὑπό τινος Ἀθηναίου. Ὁ δὲ Μίνως διὰ νὰ ἐκδικηθῆ τοὺς Ἀθηναίους ἦλθε μὲ στόλον καὶ στρατὸν καὶ ἐπολιόρησε τὴν πόλιν των. Οἱ Ἀθηναῖοι τότε διὰ νὰ σωθοῦν ἠναγκάσθησαν νὰ δεχθοῦν νὰ στέλλουν κατ' ἔτος εἰς τὴν Κρήτην 7 νέους καὶ 7 νέας, διὰ νὰ τοὺς τρώγῃ ὁ Μινώταυρος.

Ὁ Μινώταυρος ἦτο ἓνα ἄγριον τέρας μὲ σῶμα ἀνθρώπου καὶ κεφαλὴν ταύρου καὶ ἐζοῦσεν εἰς ἓνα πολὺ μέγαν καὶ σκοτεινὸν σπήλαιον εἰς τὴν Κρήτην. Τὸ σπήλαιον αὐτὸ εἶχε πολλὰ διαμερίσματα καὶ πολλοὺς περιπλεγμένους διαδρόμους μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε, ὅποιος εἰσῆρχετο μέσα εἰς αὐτὸ τὰ ἔχανε καὶ δὲν ἤμποροῦσε πλέον νὰ ἐξέλθῃ. Τὸ σπήλαιον αὐτὸ ὠνομάζετο λαβύρινθος.

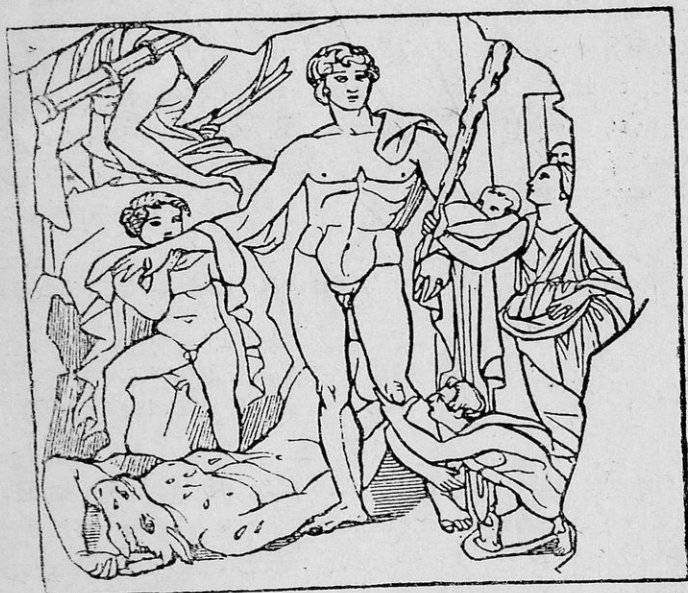
Δύο φορές ἕως τώρα οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν πληρώσει τὸν φοβερὸν αὐτὸν φόρον. Τώρα πάλιν ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ στείλουν αὐτόν, καὶ διὰ τοῦτο ὄλος ὁ λαὸς ἦτο καταλυπημένος. Ὁ Θησεὺς ἐσυγκινήθη ἀπὸ τοὺς θρήνους καὶ τὰ δάκρυα τῶν γονέων τῶν νέων, ποὺ θὰ ἐστέλλοντο, καὶ ἐζήτησε νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτός, διὰ νὰ φονεύσῃ τὸν Μινώταυρον. Ὁ Αἰγεὺς δὲν τὸν ἐμποδίζει.

Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ἐπιβιβάζονται εἰς τὸ πλοῖον, μαζὶ δὲ μὲ αὐτοὺς καὶ ὁ Θησεύς. Τὸ πλοῖον αὐτὸ εἰς ἔνδειξιν πένθους εἶχε μαῦρο πανί. Ὁ Αἰγεὺς ἔδωκεν εἰς τὸν Θησεά ἓνα ἄσπρο πανί καὶ τοῦ παρήγγειλεν, ἂν φονεύσῃ τὸν Μινώταυρον καὶ ἐπιστρέψῃ μὲ τὸ ἴδιον πλοῖον, νὰ βάλλῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἄσπρο πανί ἀντὶ τοῦ μαύρου. Ἐπειτα τὸ πλοῖον ἀπέπλευσεν.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν Κρήτην, ὁ Θησεὺς μὲ τοὺς νέους καὶ μὲ τὰς νέας παρουσιάσθησαν εἰς τὸν Μίνωα. Πλησίον αὐτοῦ ἦτο καὶ ἡ θυγάτηρ του Ἀριάδνη. Ἡ Ἀριάδνη ἀμέσως μόλις εἶδε τὸν Θησεά, τὸν ἠγάπησε καὶ τὸν ἐλοπήθη νὰ χαθῇ. Ἐγνώριζεν, ὅτι καὶ ἂν ἐφόνευε τὸν Μινώταυρον, πάλιν δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ λαβυ-

ρίνθου. Ὄταν λοιπὸν ὁ Μίνως διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τοὺς νέους καὶ τὰς νέας εἰς τὸν Λαβύρινθον, ἡ Ἀριάδνη ἐπλησίασε κρυφίως τὸν Θησέα, τοῦ ἔδωκε ἓνα κουβάρι νῆμα καὶ τοῦ παρήγγειλε πῶς νὰ τὸ μεταχειρισθῇ.

Ὁ Θησεὺς σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελίαν τῆς Ἀριάδνης

Εἰκ. 13. Ὁ Θησεὺς νικητὴς τοῦ Μινωταύρου.

ἔδωσε τὴν ἄκραν τοῦ νήματος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Ὅσον ἐπροχωροῦσε, ἐξετύλισσε τὸ νῆμα. Ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ὁ Μινώταυρος. Ὁ Μινώταυρος ὤρμησεν ἀμέσως μὲ φοβερὸν μούγκρισμα κατὰ τοῦ Θησεῶς, ἀλλ' ὁ Θησεὺς ἐκτύπησεν αὐτὸν μὲ τὸ βόραλον καὶ τὸν ἐφόνευσεν. Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ὤρμησαν τότε καὶ ἐφιλοῦσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τοῦ Θησεῶς ἐξ εὐγνωμοσύνης. Κατόπιν ὁ Θησεὺς ἀκολουθῶν τὸ νῆμα τῆς Ἀριά-

δνης ἐξήλθεν ἐκ τοῦ σπηλαίου σῶος. Μαζί δὲ μὲ αὐτὸν καὶ οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τῶν Ἀθηναίων. Ἀμέσως ἔπειτα ὁ Θησεὺς μὲ τοὺς συντρόφους του εἰσῆλθαν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐπλευσαν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἄλλ' ὁ Θησεὺς ἐλησμόνησε κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Αἰγέως νὰ ἀλλάξῃ τὸ πανὶ τοῦ πλοίου. Ὁ Αἰγεὺς, ὁ ἑποῖος παρεμόνευε ἀπὸ ἓνα ὑψηλὸν βράχον τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Θησεῦς, βλέπει τὸ πλοῖον νὰ ἐπανέρχεται μὲ μαῦρο πανὶ καὶ νομίζει ὅτι ὁ Θησεὺς ἐχάθη ἀπὸ τὸν Μινώταυρον. Ἀπελπισμένος ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πνίγεται. Ἀπὸ τότε ἡ θάλασσα αὕτῃ ὀνομάζεται Αἰγαῖον πέλαγος.

✠ Ὁ Θησεὺς βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων. Θάνατος αὐτοῦ.

Ὁ Θησεὺς, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγινε δεκτὸς μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμόν ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ἀνεκηρύχθη βασιλεὺς.

Ὁ Θησεὺς ἐδιοίκησε τὰς Ἀθήνας μὲ πολλὴν φρόνησιν. Ἡ Ἀττικὴ ἕως τῶρα ἀπετελεῖτο ἀπὸ χωρία ἀνεξάρτητα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁ Θησεὺς ἠνάγκασε τοὺς κατοίκους ὄλων τῶν χωρίων τῆς Ἀττικῆς νὰ καταργήσουν τοὺς διαφοροὺς ἄρχοντας τῶν καὶ νὰ θεωρήσουν ὡς κοινούς ἄρχοντας τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἀθηναίων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλη ἡ Ἀττικὴ συνενώθη εἰς ἓνα μεγάλον κράτος ἰσχυρόν, οἱ δὲ εὐγενεῖς τῶν χωρίων ἠναγκάσθησαν νὰ ἔλθουν νὰ κατοικήσουν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Διὰ τὴν καλὴν διοίκησίν του οἱ Ἀθηναῖοι ἀγαποῦσαν καὶ ἐτιμοῦσαν τὸν Θησεῖα. Δὲν ἀπέθανεν ὅμως φυσικὸν θάνατον. Γέρων πλέον ἀπεφάσισε νὰ ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Σικυρον. Ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς τῆς νήσου ἐφιλοξένησεν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐφθόνησε διὰ τὴν ἀνδρείαν του καὶ διὰ τὴν μεγάλην του φήμην.

Με τὴν πρόφασιν λοιπὸν ὅτι θὰ τοῦ δείξῃ τὰ κτήματά του, τὸν ἀνεβίβασεν εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς βράχου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ αἰφνιδίως τὸν ἔσπρωξε καὶ τὸν ἔρριψε κάτω. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπέθανεν ὁ ἥρωας.

Οἱ Ἀθηναῖοι, ὅταν ἔμαθαν τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως των, ἐλυπήθησαν παρὰ πολὺ. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια

Εἰκ. 14. Ὁ Θησεύς βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων *Θησεύς ἀνδρῶν*

κάποιος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ὁ Κίμων, ἐκυρίευσεν τὴν Σκῦρον. Ἐκεῖ εὔρε τὰ ὄστα τοῦ Θησεύως καὶ τὰ μετέφερον εἰς τὰς Ἀθήνας. Οἱ Ἀθηναῖοι τότε ἔκτισαν ὠραῖον ναὸν καὶ ἔθαψαν μέσα τὰ ὄστα τοῦ βασιλέως των. Τὸν ναὸν αὐτὸν ὠνόμασαν Θησεῖον καὶ εἰς αὐτὸν κατ' ἔτος ἔκαμναν ἐορτὰς πρὸς τιμὴν τοῦ ἥρωος. Ὁ ναὸς αὐτὸς δὲν ἐσώθη μέχρι τῆς ἐποχῆς μας. Τὸ σήμερον λεγόμενον Θησεῖον ἦτο ναὸς τοῦ Ἡφαίστου. X

6. ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Τὸ χρυσόμαλλον δέρας.

Βασιλεὺς τοῦ Ὀρχομενοῦ μιᾶς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βοιωτίας, ἦτο ὁ Ἀθάμας. Ὁ Ἀθάμας κατὰ πρῶτον εἶχε σύζυγον τὴν Νεφέλην ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε δύο τέκνα τὸν Φρίξον καὶ τὴν Ἑλλην. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Νεφέλης ὁ Ἀθάμας ἔλαβε δευτέραν σύζυγον τὴν Ἰνώ. Αὐτὴ ἐμισοῦσε πολὺ τὰ τέκνα τῆς πρώτης συζύγου τοῦ ἀνδρός της, καὶ ἐζητοῦσε νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ τὰ καταστρέψῃ.

Συνέβη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην νὰ εἶναι μεγάλη ξηρασία εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ ἐκ τούτου νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν χώραν μεγάλη ἔλλειψις σίτου. Ὁ Ἀθάμας ἔστειλεν ἀπεσταλμένους εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν διὰ νὰ ἐρωτήσουν, τί πρέπει νὰ κάμῃ διὰ νὰ σωθῇ ὁ τόπος ἀπὸ τὴν πείναν. Τοῦτο ἡ Ἰνώ ἐθεώρησε κατάλληλον εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν της. Ἔδωκε πολλὰ χρήματα εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους, καὶ οὗτοι, ὅταν ἐπέστρεψαν ἐκ τοῦ μαντείου, εἶπαν εἰς τὸν βασιλέα τὰ ἑξῆς: «Ὁ θεὸς μᾶς εἶπεν ὅτι τότε μόνον ἡ γῆ θὰ δώσῃ πάλιν καρπούς, ὅταν ὁ Ἀθάμας θυσιάσῃ εἰς τὸν Δία τὰ τέκνα του, τὸν Φρίξον καὶ τὴν Ἑλλην».

Ὁ Ἀθάμας ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδιὰ του, ἀλλὰ ἀγαποῦσεν ἀκόμη περισσότερο τὴν πατρίδα του. Ἀπεφάσισε λοιπὸν χάριν τῆς πατρίδος του νὰ θυσιάσῃ τὰ τέκνα του, καὶ τὰ παρέδωκεν εἰς τὸν ἱερέα διὰ νὰ τὰ προσφέρῃ θυσίαν.

Ὅταν ὁ ἱερεὺς μὲ τὰ παιδιὰ συνοδευόμενος ἀπὸ ὄλον τὸν λαὸν ἔφθασεν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Διός, ὅπου θὰ ἐθυσιάζοντο τὰ παιδιὰ, ἔγινεν ἓνα μέγαλον θαῦμα. Παρουσιάζεται πρὸ τοῦ βωμοῦ ἓνας κριδὸς μὲ χρυσὰ μαλλιά, καὶ μὲ φωνὴν ἀνθρωπίνην λέγει εἰς τὰ παιδιὰ: «Ἀναβῆτε ἐπὶ τῶν ὤμων

μου». Τὰ παιδιά ανέβησαν ἐπὶ τοῦ κριοῦ, καὶ ἀμέσως αὐτὸς πετᾶ ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα καὶ φεύγει.

Ὅλος ὁ λαὸς τότε ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν, ὅτι ὁ Ζεὺς εὐχαριστήθη μὲν, ποῦ ὁ Ἀθάμας ἔδωκε τὰ τέκνα του νὰ θυσιασθῶν, δὲν ἐδέχθη ἔμως τὴν θυσίαν. Εὐχαριστημένος λοιπὸν ἐγύρισεν εἰς τὸν Ἀθάμαντα καὶ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτόν, πῶς ἐσώθησαν τὰ τέκνα του ἀπὸ τὴν σφαγὴν.

Εἰκ. 15. Φρίξος καὶ Ἑλλη ἐπὶ τοῦ κριοῦ.

Ἀλλὰ πῶς εἶχε γίνει τὸ θαῦμα αὐτό;

Ἡ μήτηρ τῶν παιδίων Νεφέλη, εἶδεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὅτι τὰ τέκνα της ἔμελλον νὰ φονευθοῦν. Παρεκάλεσε λοιπὸν τὸν Ἑρμῆν καὶ τῆς ἔδωσε τὸν χρυσομάλλον κριὸν καὶ τὸν ἔφε:εν εἰς τὰ τέκνα της.

Ὁ κριὸς ἀφ' οὗ μὲ τὰ παιδιά ἐπέταξεν ὑψηλὰ, διηυθύνθη πρὸς ἀνατολάς. Ἀλλά, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ στενόν, τὸ ὁπίον χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ἡ Ἑλλη ἐξαλίσθη, ἐγλύστρησεν ἀπὸ τὸν κριὸν καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἄπο τότε τὸ στενὸν αὐτὸ ὠνομάσθη Ἑλλάσποντος, δηλαδὴ θάλασσα τῆς Ἑλλης.

Ὁ κριὸς μὲ τὸν Φρίξον μόνον ἐπὶ τῶν ὤμων του ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του εἰς τὸν ἀέρα. Ἐπέρασε τὸν Βόσπορον καὶ τὴν Μαύρην θάλασσαν καὶ ἦλθεν εἰς μίαν ἀπομακρυσμένην χώραν εἰς τὰ παράλια τῆς Μαύρης θαλάσσης, τὴν Κολχίδα. Ἐκεῖ ὁ Φρίξος καταλυπημένος, διότι ἔχασε τὴν ἀδελφήν του, ἐθυσίασε τὸν κριὸν εἰς τὸν Δία. Τὸ χρυσόμαλλον δέρμα τοῦ κριοῦ τὸ ἐχάρισεν εἰς τὸν βασιλεα τῆς χώρας αὐτῆς Αἰήτην. Ὁ Αἰήτης ἔκαμε μεγάλην χαράν, διότι ἀπέκτησε τὸ ὠραῖον δέρμα. Τὸ ἐκρέμασεν εἰς τὸ δάσος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως, τὸν δὲ Φρίξον ἐπεριποιήθη καὶ τοῦ ἔδωκε σύζυγον τὴν θυγατέρα του.

Πελίας καὶ Ἰάσων.

Εἰς τὴν Ἰωλκὸν (σημερινὸς Βόλος), ὅπως καὶ προηγουμένως εἶπαμεν, ἐβασίλευεν ὁ Πελίας. Ὁ Πελίας ὅμως αὐτὸς δὲν ἦτο νόμιμος βασιλεὺς. Εἶχεν ἀρπάσει τὸν θρόνον ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του Αἴσωνα. Διὰ τοῦτο εἶχε καθημερινῶς τύψεις τῆς συνειδήσεώς του καὶ ἐφοβεῖτο, μὴ τοῦ πάrouν τὴν βασιλείαν.

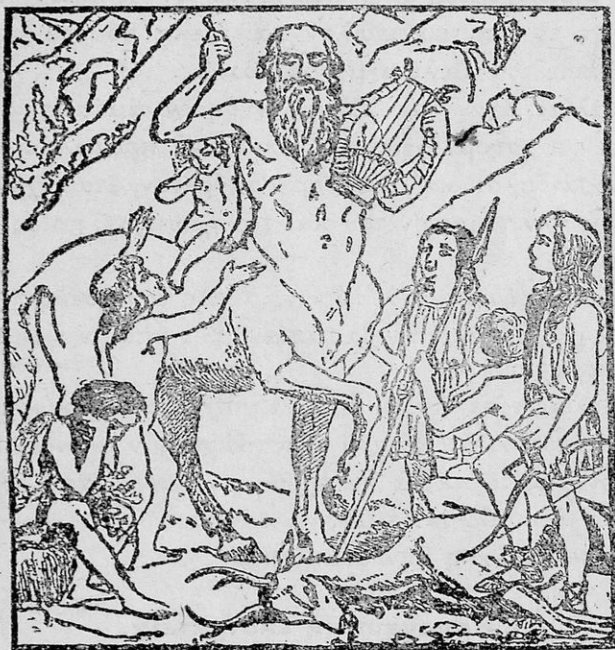
Ἐρώτησε λοιπὸν τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἂν ἡ βασιλεία του θὰ διαρκέσῃ πολὺν χρόνον. Τὸ δὲ μαντεῖον ἀπεκρίθη, ὅτι πρέπει νὰ φυλάσσεται ἀπὸ τὸν μονοσάνδαλον.

Πραγματικῶς ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον χρόνον, ἐν ᾧ μίαν ἡμέραν ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν Ποσειδῶνα, βλέπει νὰ παρουσιάζεται ἐνώπιόν του ἕνας ὠραῖος καὶ ῥωμαλέος νέος ἕως 20 ἐτῶν, ὁ ὁποῖος εἶχε πέδιλον μόνον εἰς τὸν ἕνα πόδα, ὁ ἄλλος ἦτο γυμνός.

Ποῖος ἦτο αὐτός ;

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Πελίου Αἴσων, ὅταν ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ

ἀδελφοῦ του, εἶχε πάρει μαζί του καὶ τὸν μικρὸν υἱὸν του Ἰάσωνα, διότι ἐφοβεῖτο μὴ τὸν φονεύσῃ ὁ Πελίας. Κατόπιν ἦλθεν εἰς τὸ Πήλιον καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς ἓνα σοφὸν καὶ ἀγαθὸν γίγαντα, ὁ ὁποῖος ἐζούσεν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν ἀναθρεψῇ.

Εἰκ. 16. Ὁ κένταυρος Χείρων.

Ὁ γίγας αὐτὸς ἦτο ὁ κένταυρος Χείρων, ὁ ὁποῖος ὡς πρὸς τὴν κεφαλὴν μὲν καὶ τὸ ἀπάνω μέρος τοῦ σώματος ἦτο ἄνθρωπος, εἰς τὸ κάτω μέρος δὲ τοῦ σώματος καὶ τοὺς πόδας ἦτο ἵππος. Ὁ Χείρων λοιπὸν αὐτὸς ἀνέθρεψε τὸν Ἰάσωνα καὶ τὸν ἔκαμε γενναῖον, εὐσεβῆ, δίκαιον καὶ ἀγαθόν, συγχρόνως δὲ τὸν ἐδίδαξεν, ὅσα ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ἓνας πολεμιστῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Όταν ὁ Ἰάσων ἔγινεν 20 ἔτων, καὶ ἔμαθε τὴν ἀδικίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Πελίας εἰς τὸν πατέρα του Αἴσωνα, ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τὰ δικαιώματά του. Ἐξεκίνησε λοιπὸν ἀπὸ τὸ Πήλιον καὶ ἐπήγαινε εἰς τὴν Ἰωλκὸν. Εἰς τὸν δρόμον ὁμως, ἐν ᾧ ἐπερνοῦσε τὸν ποταμὸν Ἀνάυρον, τοῦ ἔφυγε τὸ ἕνα τοῦ πέδιλον καὶ ἔνεκα τούτου παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Πελίου μονοσάνδαλος.

Ὁ Πελίας, ὅταν τὸν εἶδεν, ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι αὐτὸν ἐννοοῦσεν ὁ χρησμός, πού τοῦ ἔλεγε νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸν μονοσάνδαλον, καί, ὅπως ἦτο ἐπόμενον, ἐταράχθη. Ἐκρυψεν ὁμως τὴν ταραχὴν του καὶ τὸν ἠρώτησε, ποῖος εἶνε καὶ τί θέλει.

«Εἶμαι, ἀπήντησεν ὁ Ἰάσων, ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ θέλω νὰ μοῦ δώσῃς τὴν βασιλείαν, τὴν ὁποίαν ἤρπασες ἀπὸ τὸν πατέρα μου».

Ὁ Πελίας τότε διὰ νὰ ἀπαλλαγθῆ ἀπὸ τὸν κίνδυνον ὑπεσχέθη εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὸν θρόνον, ἂν εἶναι τόσοσ γενναῖος, ὥστε νὰ κατορθώσῃ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν Κολχίδα τὸ χρυσόμαλλον δέρμα.

Ὁ Ἰάσων ἐδέχθη τὴν συμφωνίαν.

Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία.

Ὁ Ἰάσων ἀμέσως στέλλει ἀπεσταλμένους εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ προσκαλεῖ τοὺς ἥρωας αὐτῶν νὰ ἔλθουν νὰ τὸν συνοδεύσουν εἰς τὸ ἐπικίνδυνον ταξίδιον εἰς τὴν Κολχίδα πού ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ. Συνηθροίσθησαν λοιπὸν εἰς τὴν Ἰωλκὸν ὅλοι οἱ ἥρωες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θυσεύς, οἱ υἱοὶ τοῦ Διὸς Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, ὁ Πηλεὺς ὁ πατὴρ τοῦ Ἀχιλλέως ὁ περίφημος μουσικὸς Ὀρφεὺς καὶ ἄλλοι.

Ὅλοι μαζὶ οἱ ἥρωες ἐτοιμάζουν τὰ τῆς ἐκστρατείας. Ἐνας

δὲ τεχνίτης ὁ Ἄργος ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς κατασκευάζει ἕνα θαυμάσιον πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὸ ὄνομα του ὠνομάσθη Ἄργω. Ἐξ αὐτοῦ καὶ οἱ ἥρωες, οἱ ὁποῖοι ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν ὠνομάσθησαν Ἄργοναῦται, καὶ ἡ ἐκστρατεία Ἄργοναυτική.

Εἰκ. 17. Κατασκευὴ τῆς Ἄργου.

Ἄφ' οὗ ἐτοιμώθησαν τὰ πάντα, οἱ Ἄργοναῦται εἰσῆλθαν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἀπέπλευσαν. Ἡ Ἄργω ἐπλευσε κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν τῆς Θεσσαλίας, Μακεδονίας, καὶ Θράκης καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον. Ἐκεῖ οἱ Ἄργοναῦται ἐσταμάτησαν καὶ ἐσυμβουλευθήσαν ἕνα γέροντα μάντιν, τὸν Φινέα, ὁ ἑποῖος διέμενεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Αὐτὸς τοῦς ἐσυμβούλευσε, πῶς νὰ περάσουν τὰς Συμπληγάδας πέτρας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν εἰς τὸν Βόσπορον.

Αἱ συμπληγάδες πέτραι ἦσαν δύο πελώριοι βράχοι εἰς
Α. Χωραφᾶ. — Ἱστορία Γ' Δημοτικοῦ. Ἔκδ. 4η.

τὴν ἄκραν τοῦ Βοσπόρου, οἱ ὅποιοι ἀνοιγόκλειαν τόσον γρήγορα, ὥστε οὔτε πουλιὰ δὲν ἐπρόφθαιναν νὰ περάσουν. Κατὰ συμβουλήν λοιπὸν τοῦ Φινέως, ἀφ' οὗ ἐπέρασαν τὴν Προποντιδα καὶ τὸν Βόσπορον, καὶ ἔφθασαν ἔμπροσθεν τῶν συμπληγμάτων πετρῶν, ἀφῆκαν νὰ πετάξῃ μίαν περιστερὰν. Ἡ περιστερὰ ἐπέρασεν, ὅταν ἤνοιξαν οἱ βράχοι. Μόνον ἡ οὐρά της ἐπιάσθη ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἔχασεν ὀλίγα πτερὰ. Τοῦτο ἦτο σημεῖον ὅτι ἡ Ἄργῳ θὰ κατάρθωνε νὰ περάσῃ. Πραγματικῶς οἱ Ἄργοναῦται ἀμέσως ἤρχισαν νὰ κοπηλατοῦν μὲ ὄλας τῶν τὰς δυνάμεις καί, ὅταν οἱ βράχοι ἠνοιχθῆσαν, ἡ Ἄργῳ κατάρθωσε καὶ ἐπέρασεν. Ἀπὸ τότε αἱ Συμπληγάδες πέτραι ἔμειναν ἀκίνητοι, καὶ ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν ἔμεινεν ἀνοικτή.

Ἀφ' οὗ ἐπέρασαν τὸν κίνδυνον αὐτόν, οἱ Ἄργοναῦται ἐπλευσαν τὴν Μαύρην Θάλασσαν καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν Κολχίδα.

Ἄρπαγὴ τοῦ χρυσομάλλου δέρματος.

Βασιλεὺς τότε εἰς τὴν Κολχίδα ἦτο ὁ Αἰήτης. Εἰς αὐτὸν παρουσιάσθη ὁ Ἰάσων καὶ ἐζήτησε τὸ χρυσομάλλον δέσμα. Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ τόσον πολύτιμον θησαυρόν. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτόν, ὅτι τότε μόνον θὰ τοῦ τὸ ἔδιδε, ἐὰν θὰ κατάρθωνε νὰ ἐξέλθῃ νικητὴς ἀπὸ ἀγῶνα, τὸν ὅποιον θὰ τοῦ προτείνῃ. Ὁ Ἰάσων ἐδέχθη.

Ὁ Αἰήτης τότε ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ἰάσωνα τὰ ἐξῆς. Πρῶτον νὰ ζεύξῃ εἰς ἄροτρον δύο ταύρους ἀδαμάστους, τοὺς ὁποίους εἶχε χαρίσει εἰς αὐτὸν ὁ θεὸς Ἥφαιστος, καὶ οἱ ὅποιοι εἶχον χαλκοὺς πόδας καὶ ἔβγαζαν ἀπὸ τοὺς ρώθωνάς των φλόγας. Ἐπειτα μὲ αὐτοὺς νὰ καλλιεργήσῃ ἓνα ἀγρὸν ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἄρην καὶ νὰ σπείρῃ εἰς αὐτὸν τοὺς

δδόντας ἑνὸς δράκοντος. Καὶ τέλος νὰ παλαίση μὲ τοὺς γίγαν-
τας, ποὺ θὰ ἐφύτρωναν ἀπὸ τὴν σπορὰν αὐτὴν καὶ νὰ τοὺς
νικήσῃ.

Εἰκ. 18. Ὁ Ἴάσων ἀφτάζει τὸ χρυσομάλλον δέρμα.

Ὁ Ἴάσων ἀνέλαβε νὰ ἐκτελέσῃ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ βεβαίως
δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ τὰ φέρῃ εἰς πέρας ἐὰν δὲν τὸν ἐβοη-
θοῦσεν ἡ θυγάτηρ τοῦ Αἰήτου Μήδεια. Ἡ Μήδεια ἦτο μάγισ-
σα καὶ ἤξευρε πολλὰ μαγικὰ φάρμακα. Αὐτὴ μόλις εἶδε τὸν
Ἴάσωνα, ἠσθάνθη πρὸς αὐτὸν σφοδρὸν ἔρωτα, καὶ ἤθελε νὰ

γίγη σύζυγός του. Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἀνέλαβεν. Ἐδῶκεν εἰς αὐτὸν κρυφίως φάρμακα, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Ἰάσων ἠλiefθη καὶ ἔγινεν ἄτρωτος, καὶ συγχρόνως τὸν ἐσυμβούλευσε πῶς νὰ ἐνεργήσῃ διὰ νὰ κατορθώσῃ ὅσα τοῦ ἐζήτησεν ὁ πατέρας της.

Ὁ Ἰάσων σύμφωνα μὲ τὰς συμβουλὰς τῆς Μῆδειας πηγαίνει εἰς τὸ δάσος, ὅπου ἦσαν οἱ ταῦροι, συλλαμβάνει αὐτοὺς καὶ τοὺς θέτει εἰς τὸν ζυγόν. Ἐπειτα ἀροτριᾷ τὸν ἀγρόν, τὸν ὁποῖον τοῦ ὑπέδειξεν ὁ Αἰήτης, καὶ σπείρει τοὺς ὀδόντας τοῦ δράκοντος. Ἀμέσως ἐπετάχθησαν ἐκ τῆς γῆς γίγαντες ὠπλισμένοι. Ὁ Ἰάσων σύμφωνα μὲ τὴν συμβουλὴν τῆς Μῆδειας ῥίπτει εἰς τὸ μέσον αὐτῶν λίθους. Οἱ γίγαντες τότε ἐπιτίθενται ἐναντίον ἀλλήλων καὶ ἀλληλοφονεῦνται.

Ὁ Ἰάσων ἐξῆλθε νικητὴς ἐκ τοῦ ἀγῶνος. Ἄλλ' ὁ Αἰήτης ἀρνεῖται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Δὲν ἐφάνταζετο ὅτι Ἰάσων θὰ κατῶρθωνε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸν ἀγῶνα αὐτὸν καὶ ὑπεσχέθη. Τώρα μετενόησεν. Ἀποφασίζει μάλιστα νὰ καύσῃ κρυφίως τὴν Ἀργῶ καὶ νὰ φονεύσῃ τοὺς Ἀργοναῦτας.

Ἡ Μῆδεια ἔμαθε τὴν ἀπόφασιν τοῦ πατρὸς της καὶ τὴν νύκτα εἰδοποιεῖ τὸν Ἰάσωνα. Συγχρόνως τὸν συμβουλεύει νὰ ἀρπάσῃ τὸ δέρμα καὶ νὰ ἀποπλεύσῃ. Τὸν ὀδηγεῖ λοιπὸν εἰς τὸ δάσος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Αἰήτης εἶχε τὸ χρυσομάλλον δέρμα. Τὸ δέρμα ἦτο κρεμασμένον εἰς ἓνα δένδρον, ἐφυλάττετο δὲ ἀπὸ ἓναν ἀκοίμητον δράκοντα. Ἡ Μῆδεια μὲ ἓνα μαγικὸν φάρμακον ἀπεκοίμησεν αὐτόν, καὶ ὁ Ἰάσων ἤρπασε τὸ δέρμα. Κατόπιν καὶ οἱ δύο σπεύδουν εἰς τὸ πλοῖον. Οἱ Ἀργοναῦται ἦσαν ἕτοιμοι. Σύρουν τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀποπλέουν. πέρνουν δὲ μαζὶ των καὶ τὴν Μῆδειαν, τὴν ὁποῖαν ὁ Ἰάσων ἔλαβε σύζυγον.

Οἱ Ἀργοναῦται κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἐπεριπλανήθησαν πολὺν χρόνον. Ἐπὶ τέλους ἔφθασαν εἰς τὴν Ἴωλκόν. Ὁ Ἰάσων παρουσιάσθη εἰς τὸν Πελίαν καὶ τοῦ ἐπρόσφερε τὸ χρυσόμαλλον δέσμα. Ἄλλ' ὁ Πελίας καὶ πάλιν ἤρνηθη νὰ δώσῃ τὸν θρόνον εἰς τὸν Ἰάσωνα. Τότε ὁ Ἰάσων ἐφόνευσεν αὐτόν.

7. Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ἀφορμὴ τοῦ πολέμου.

Εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀσίας πλησίον τοῦ Ἑλλησπόντου ὑπῆρχε μία πόλις πλουσία καὶ ἰσχυρά, ἡ Τροία. Ἡ Τροία ἦτο κτισμένη εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς λόφου καὶ γύρω εἶχεν ἰσχυρὰ τεῖχη. Κάτωθεν δὲ αὐτῆς ἐξηπλώνετο μία πεδιάς, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἔρρεεν ὁ ποταμὸς Σκάμανδρος.

Βασιλεὺς τῆς Τροίας ἦτο ὁ Πρίαμος. Οὗτος εἶχε 50 υἱούς, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνδρειότερος ἦτο ὁ μεγαλύτερος Ἐκτωρ, ὠραιότερος δὲ ἦτο ὁ Πάρις.

Ὁ Πάρις μὲ ἓνα πλοῖον ἀπεφάσισε νὰ περιοδεύσῃ ὅλον τὸν κόσμον. Κατὰ τὴν περιοδείαν του ἔφθασε καὶ εἰς τὴν Σπάρτην.

Εἰς τὴν Σπάρτην βασιλεὺς ἦτο ὁ Μενέλαος, ὁ ὁποῖος εἶχε σύζυγον τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα τοῦ κόσμου, τὴν Ἑλένην. Ὁ Μενέλαος ἐφιλοξένησε καὶ ἐπεριποιήθη τὸν Πάριν εἰς τὰ ἀνάκτορα. Ἐκεῖ ὁ Πάρις εἶδε τὴν Ἑλένην καὶ ἠγάπησεν αὐτήν.

Κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ὁ Μενέλαος ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Σπάρτην καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κρήτην διὰ μίαν σπουδαίαν ὑπόθεσιν. Ἐκ τῆς ἀπουσίας αὐτῆς τοῦ Μενελάου ἐπωφελήθη ὁ Πάρις καὶ κατώρθωσε νὰ πείσῃ τὴν Ἑλένην νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Κρυφίως λοιπὸν ὁ Πάρις μὲ τὴν Ἑλένην παραλαμβάνουν πολλοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου, φεύγουν μυστικὰ ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, ἔρχονται εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀποπλέουν διὰ τὴν Τροίαν.

Ὅταν ὁ Μενέλαος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Κρήτην καὶ ἔμαθε τὴν διαγωγὴν τοῦ Πάριδος, ἔγινεν ἔξω φρενῶν. Ἀμέ-

σως σπεύδει εἰς τὰς Μυκῆνας διὰ νὰ συνεννοηθῆ μετὸν ἀδελφόν του Ἀγαμέμνονα, ὁ ὁποῖος ἦτο βασιλεὺς τῶν Μυκηθῶν καὶ ὁ ἰσχυρότερος ἐκ τῶν βασιλέων τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἀγαμέμνων τότε ἀπεφάνισε νὰ καλέσῃ ὄλους τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος εἰς ἐκστρατεῖαν ἐναντίον τῆς Τροίας. Ἡ προσβολὴ δὲν ἦτο μικρά, καὶ δὲν ἦτο προσβολὴ μόνον διὰ τὸν Μενέλαον, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι λοιπὸν οἱ βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος ἔσπευσαν νὰ δηλώσουν ὅτι θὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν.

Συγκέντρωσις τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Αὐλίδα. Θυσία τῆς Ἴφιγενείας.

Τόπος συγκεντρώσεως τῶν ἐλληνικῶν στρατευμάτων καὶ τῶν πλοίων ὠρίσθη ἡ Αὐλὶς τῆς Βοιωτίας (σχεδὸν ἀπέναντι τῆς Χαλκίδος). Ἐκεῖ συνηθροίσθησαν μετὰ τοὺς στρατοὺς τῶν καὶ μετὰ τὰ πλοῖά τῶν ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. Μεταξὺ αὐτῶν ἐπισημότεροι ἦσαν ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηθῶν, ὁ ὁποῖος ὡς ἰσχυρότερος ἦτο καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος, ὁ Μενέλαος ὁ ἀδελφός του, ὁ σοφὸς γέρον Νέστωρ ὁ βασιλεὺς τῆς Πύλου, ὁ Αἴας ὁ υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος ὁ βασιλεὺς τῆς Σαλαμῖνος, ὁ Διομήδης ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, ὁ Ὀδυσσεὺς βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ εὐφύστερος καὶ πανουργότερος ὄλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων, ὁ ἀνδρειότερος καὶ τολμηρότερος ὄλων.

Ὁ στρατὸς ὄλων ἦτο περισσότερος ἀπὸ 100 χιλιάδας, ὁ δὲ στόλος ἀπετελεῖτο ἀπὸ 1200 πλοῖα.

Ἀλλὰ, ἀφ' οὗ συνηθροίσθησαν εἰς τὴν Αὐλίδα δὲν ἔπνεεν εὐνοϊκὸς ἄνεμος διὰ νὰ ἀποπλεύσουν. Διαρκῶς ἐφυσοῦσαν

έναντίοι άνεμοι, ό δέ στρατός ήρχισε νά στενοχωρηται. Τότε ό μάντις Κάλχας, ό όποίος έμελλε και αύτός νά εκστρατεύση μαζί με τους άλλους Έλληνας εις τήν Τροίαν, διακηρύττει τά έξής: «Οί θεοί δέν επιτρέπουν τήν αναχώρησιν των Έλλήνων εκ τής Αύλίδος, διότι ή "Αρτεμις είναι ώργισμένη έναντίον των. Αίτία δέ τής όργής αύτης είναι, ότι ό 'Αγαμέμνων εις τό κυνήγιον έφόνευσε μίαν έλαφον

Εικ. 19. Οί ήρωες του Τρωϊκού πολέμου.

Μενέλαος, Πάρις, Διομήδης, 'Οδυσσεύς, Νέστορ, 'Αχιλλεύς, 'Αγαμέμνων.

άφιερωμένην εις τήν 'Αρτέμιδα. Διά νά εξελιωθή ή θεά πρέπει ό 'Αγαμέμνων νά θυσιάση εις αύτήν τήν πρωτότοκον θυγατέρα του 'Ιφιγένειαν».

Δύπη μεγάλη άμέσως κατέλαβεν όλον τό στρατόπεδον των Έλλήνων. Όλοι έννοούσαν ότι ήτο αδύνατον ό 'Αγαμέμνων νά θυσιάση τήν αγαπημένην του κόρην χάριν τής εκστρατείας. Έν τούτοις ό 'Αγαμέμνων δέν έδίστασεν. 'Απέναντι του κοινού συμφέροντος έλης τής Ελλάδος άπεφάσισε νά θυσιάση τήν κόρην του. 'Αλλ' ή δυσκολία ήτο,

πῶς νὰ ἀποσπάσῃ τὴν Ἰφιγένειαν ἀπὸ τὴν μητέρα της καὶ νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν Αὐλίδα. Ἐσκέφθη νὰ μεταχειρισθῇ δόλον. Ἔστειλεν ἓνα παλαιὸν πιστὸν δούλον τῆς οἰκογενείας του μὲ ἐπιστολὴν εἰς τὴν σύζυγόν του Κλυταιμνήστραν, καὶ τῆς ἔγραψε νὰ στείλῃ εἰς τὴν Αὐλίδα τὴν Ἰφιγένειαν διὰ νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ μὲ τὸν Ἀχιλλέα.

Ἄλλὰ ἡ Κλυταιμνήστρα δὲν ἔστειλε μόνην τὴν κόρην της. Ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ καὶ ἡ ἰδία. Καὶ πραγματικῶς μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασαν καὶ αἱ δύο εἰς τὴν Αὐλίδα. Ὁ Ἀγαμέμνων τότε ἀναγκάζεται νὰ φανερώσῃ καὶ εἰς τὰς δύο τὸν σκοπὸν του. Ἡ Κλυταιμνήστρα ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν σύζυγόν της νὰ λυπηθῇ καὶ αὐτὴν καὶ τὴν κόρην του. Ὁ Ἀγαμέμνων ἦτο ἀνένδοτος. Ἄλλὰ καὶ ἡ Ἰφιγένεια, ὅταν ἤκουσεν ὅτι τὸ κοινὸν συμφέρον τῆς πατρίδος ἀπαιτεῖ τὴν θυσίαν της, ἔδειξεν ὅτι ἦτο γνησίᾳ Ἕλληνίς. Ἐδέχθη μὲ προθυμίαν νὰ θυσιασθῇ χάριν τῆς πατρίδος. Ἡ θυσία ἀπεφασίσθη.

Ἡ Ἰφιγένεια γεμάτη θάρρος καὶ ὑπερηφάνειαν πορεύεται στολισμένη μὲ τὰ νυμφικὰ της φορέματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Ὁλος ὁ στρατὸς παρακολουθεῖ μὲ δάκρυα εἰς ὀφθαλμούς. Ἡ Ἰφιγένεια φθάνει εἰς τὸν βωμὸν, ἀκουμβᾷ τὴν ὠραίαν της κεφαλὴν εἰς τὸν βωμὸν καὶ προστάζει τὸν Κάλχαντα νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του. Ὁ Κάλχας ὑψώνει τὴν τεραστίαν του μάχαιραν. Ἄλλ' ὦ τοῦ θαύματος! Πυκνὸν νέφος σκεπάζει τὸν βωμὸν. Ἡ Ἰφιγένεια γίνεταί ἄφαντος. Εἰς τὴν θέσιν δὲ αὐτῆς εὐρίσκεται μία ὠραία ἔλαφος.

Ἡ θεὰ δὲν ἤθελε νὰ χυθῇ αἷμα ἀνθρώπινον εἰς τὸν βωμὸν της. Τὸ ἐζήτησε μόνον διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν φιλοπατρίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος. Δι' αὐτὸ τὴν τελευταίαν στιγμὴν

ἤρπαξε τὴν Ἰφιγένειαν καὶ τὴν μετέφερεν εἰς ἓνα ἀπομακρυσμένον ναὸν τῆς, ὅπου τὴν ἔκαμεν ἱέρειαν.

Ἄμεσῶς εὐνοϊκὸς ἄνεμος ἤρχισε νὰ φυσᾷ καὶ οἱ Ἕλληνας πλήρεις χαρᾶς εἰσῆλθαν εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἀπέπλευσαν διὰ τὴν Τροίαν.

Πολιορκία τῆς Τροίας.

Ἐπειτα ἀπὸ ταξειδίων ὀλίγων ἡμερῶν οἱ Ἕλληνες ἔφθασαν εἰς τὴν Τροίαν. Οἱ Τρῶες, ὅταν εἶδαν νὰ καταπλέουν εἰς τὴν χώραν των τόσα πλοῖα, ὠπλίσθησαν καὶ κατέβησαν εἰς τὴν παραλίαν, διὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀποβιβάσθουν. Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες κατώρθωσαν νὰ τοὺς ἀποκρούσουν καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ κλεισθῶν εἰς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως. Οἱ Ἕλληνες τότε ἔσυραν τὰ πλοῖά των εἰς τὴν ξηράν, ἔστησαν σκηνὰς πλησίον αὐτῶν καὶ κατεσκευάσαν γύρω ἀπὸ τὸ στρατόπεδόν των ξύλινον τεῖχος.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἤρχισεν ἡ πολιορκία τῆς Τροίας.

Οἱ Τρῶες μὲ ἀρχιστράτηγον τὸν μεγαλύτερον υἱὸν τοῦ Πριάμου Ἐκτορα, πολλάκις ἐξήρχοντο ἀπὸ τὰ τεῖχη καὶ ἔκαμαν μάχας μὲ τοὺς Ἕλληνας. Ἀλλὰ οἱ Ἕλληνες τοὺς ἐνικοῦσαν καὶ τοὺς ἠνάγκαζαν νὰ κλείωνται πάλιν ἐντὸς τῆς πόλεως των.

Ἡ πολιορκία διήρκεσε 10 ἔτη. Οὔτε οἱ Τρῶες ἤμποροῦσαν νὰ ἐκδιώξουν τοὺς Ἕλληνας, οὔτε οἱ Ἕλληνες ἤμποροῦσαν νὰ κυριεύσουν τὴν πόλιν. Εἰς αὐτὸ δὲ τὸ διάστημα οἱ Ἕλληνες ἐπέτιθεντο ἐναντίον τῶν πέριξ χωρίων καὶ ἐλεηλατοῦσαν αὐτά.

Τὸ δέκατον ὅμως ἔτος τῆς πολιορκίας παρ' ὀλίγον οἱ Ἕλληνες νὰ νικηθῶν ἐξ αἰτίας μιᾶς φιλονικίας μεταξὺ δύο

μεγάλων ἀρχηγῶν των, τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀγαμέμνωνος καὶ τοῦ ἀνδρειότερου ἐκ τῶν Ἑλλήνων Ἀχιλλεύς.

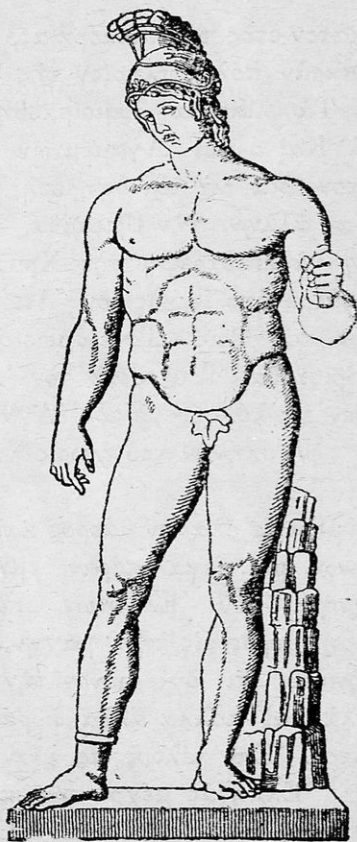
† Φιλονικία Ἀγαμέμνωνος καὶ Ἀχιλλεύς.

Κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τῆς πολιορκίας, ὁ Ἀχιλλεύς εἶχε κυριεύσει μίαν μικρὰν πόλιν πλησίον τῆς Τροίας καὶ ἐλεηλάτησεν αὐτήν. Τὰ λάφυρα διεμοιράσθησαν μεταξύ των ὅλοι οἱ ἀρχηγοί. Καὶ ὁ μὲν Ἀγαμέμνων εἶχεν λάβει μίαν κόρην αἰχμάλωτον διὰ τὴν ὑπηρετήν, τὴν Χρυσῆίδα, ὁ δὲ Ἀχιλλεύς μίαν ἄλλην, τὴν Βρισηίδα. Ἄλλ' ὁ Ἀγαμέμνων ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν Χρυσῆίδα εἰς τὸν πατέρα της, διότι οὗτος ἦτο ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐφοβήθη τὴν ὀργὴν τοῦ θεοῦ. Τότε ὅμως ἀφήρσεν ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεῖα τὴν Βρισηίδα. Τοῦτο διὰ τὸν Ἀχιλλεῖα ἦτο περιφρόνησις. Ἦλθεν εἰς λόγους μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ ἀπὸ τότε ἔμενεν εἰς τὴν σκηνὴν του χωρὶς νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς μάχας.

Ἀπὸ αὐτὸ οἱ Τρῶες ἔλαβαν θάρρος καὶ ἐπετίθεντο ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων μὲ μεγαλυτέραν ὀρμὴν καὶ ἐνικοῦσαν αὐτούς. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπαρακαλοῦσαν τὸν Ἀχιλλεῖα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν μάχην. Ὁ Ἀγαμέμνων μάλιστα τοῦ ἐμήνυσεν ὅτι ὄχι μόνον τὴν Βρισηίδα θὰ τοῦ δώσῃ ὀπίσω, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα δῶρα. Ἄλλ' ὁ Ἀχιλλεύς ἦτο ἀνένδοτος. Ἐπὶ τέλος εἰς μίαν μάχην οἱ Τρῶες κατεδίωξαν τοὺς Ἕλληνας μέχρι τῶν πλοίων καὶ ἔθεσαν πῦρ εἰς ἓνα ἐξ αὐτῶν. Κανεὶς ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἡρώων δὲν ἠμποροῦσε νὰ τοὺς σταματήσῃ.

Τότε ὁ πιστὸς φίλος τοῦ Ἀχιλλεύς Πάτροκλος παρεκάλεσε τὸν ἀήττητον ἥρωα νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃ νὰ χαθοῦν.†

Αλλά και πάλιν ὁ Ἄχιλλεὺς ἠρνήθη. Παρεδέχθη μόνον νὰ δώσῃ τὰ ὅπλα του εἰς τὸν Πάτροκλον καὶ νὰ ἀφήσῃ αὐτὸν νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν Τρώων μὲ τοὺς Μυρμιδόνας.

Εἰκ.- 20. Ὁ Ἄχιλλεὺς.

Οἱ Τρῶες, ὅταν εἶδαν τοὺς Μυρμιδόνας νὰ ἐπέρχονται μὲ τὸν Πάτροκλον ἐπὶ κεφαλῆς, ἐνόμισαν ὅτι ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Ἄχιλλεὺς καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ἄλλ' ὁ Πάτροκλος

ἐνθουσιάσθη ἀπὸ τὴν μάχην καὶ ἐλησμόνησε τὴν παραγγε-
λίαν, ποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ Ἄχιλλεύς, μόλις τρέψη τοὺς
Τρῶας εἰς φυγὴν νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Ὁρμησεν εἰς καταδιώ-
ξιν αὐτῶν μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κυριεύσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν.
Ὅταν ὁμως ἔφθασε πλησίον τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ὁ
Ἔκτωρ ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο ὁ Ἄχιλλεύς, ἐστράφη πρὸς
τὰ ὀπίσω, ἐπολέμησε μὲ τὸν Πάτροκλον καὶ τὸν ἐφόνευσεν.

Τοῦτο ἔκαμε τὸν Ἄχιλλέα νὰ ἀφήσῃ τὴν ὀργὴν του.
Ἐξω φρενῶν ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του ἀπεφάσισε
νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν Τρῶων, φονεῖ
πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ τοὺς καταδιώκει μέχρι τῶν τειχῶν
τῆς πόλεως. Ὁ Ἔκτωρ προσπαθεῖ νὰ τὸν σταματήσῃ.

Ἀλλὰ τοῦτο ἤθελε καὶ ὁ Ἄχιλλεύς διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν
θάνατον τοῦ φίλου του. Ὁρμᾷ ἐναντίον του καὶ τὸν φονεῖ.
Κατόπιν δένει τὸ πτώμα του ὀπίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα του καὶ
τὸ σύρει εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ Δούρειος ἵππος καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς Τροίας

Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸν φόνον τοῦ Ἔκτορος ὁμως ἡ Τροία
δὲν ἐκυριεύετο. Μάλιστα εἰς μίαν μάχην ὁ Πάρις ἔρριψε
κρυφίως μὲ τὸ τόξον του ἓνα βέλος κατὰ τοῦ Ἄχιλλέως
καὶ τὸν ἐφόνευσεν. Οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀπελπισμένοι. Τότε
ἔσωσεν αὐτοὺς ἡ πανουργία τοῦ Ὀδυσσεῦς.

Κατὰ συμβουλήν αὐτοῦ οἱ Ἕλληνες κατεσκεύασαν ἓνα
πελώριον ξύλινον ἵππον κενὸν ἐσωτερικῶς, καὶ εἰς τὴν κοι-
λίαν αὐτοῦ ἐκλείσθησαν ἑκατὸν ἥρωες, οἱ ἀνδρειότεροι.
Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Μενέλαος. Ἐπειτα
ἔκαυσαν τὰς σκηνὰς των, ἐπιβιβάσθησαν ἐπὶ τῶν πλοίων
των καὶ ἀπέπλευσαν.

Οἱ Τρῶες, ὅταν τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶδαν ἔρημον τὸ ἐλ-

ληνικὸν στρατόπεδον, ἐξῆλθαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἔτρεξαν εἰς τὴν παραλίαν. Τὴν προσοχὴν των προσελκύει ὁ δούρειος (=ξύλινος) ἵππος. Ἦρχισαν νὰ συζητοῦν, τί ἔπρεπε νὰ τὸν κάμουν. Ὅλοι ἐνόμιζαν ὅτι οἱ Ἕλληνες τὸν ἀφήκαν ὡς ἀφιέρωμα εἰς τοὺς θεοὺς. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ὅμως, ὁ Λαοκόων, ἐκτύπησε μὲ τὸ ξίφος του τὰς πλευρὰς τοῦ ἵππου καὶ ἐνόησεν ὅτι ἦτο ἐσωτερικῶς κενός. Συνέλαβε λοιπὸν

Εἰκ. 21. Δούρειος ἵππος.

τὴν ὑποψίαν, μήπως κρύπτη, κανένα δόλον, καὶ ἐπρότεινε νὰ τὸν καταστρέφουν. Ἄλλ' ἀμέσως ἐξέρχονται ἐκ τῆς θαλάσσης δύο πελώριοι ὄφεις καὶ πνίγουν καὶ τὸν Λαοκόωντα καὶ τοὺς δύο υἱοὺς του.

Οἱ Τρῶες ἐθεώρησαν ὅτι τοῦτο ἦτο τιμωρία ἐκ μέρους τῶν θεῶν διὰ τὴν ὑποψίαν του, καὶ ἀμέσως σύρουν τὸν ἵππον πρὸς τὴν πόλιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο τόσοσ μεγάλος ὥστε δὲν ἐχωροῦσε νὰ περάσῃ διὰ τῆς πύλης τοῦ φρουρίου, ἐχάλασαν μέρος τοῦ τείχους. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον εἰσήγαγον τὸν ἵππον εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἀνέβασαν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν

καὶ τὸν προσέφεραν εἰς τὴν Ἀθηναῖν. Μετὰ τοῦτο ἐπεδόθησαν εἰς διασκεδάσεις διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν των.

Τὴν ἀκόλουθον νύκτα, ἐν ᾗ ἦσαν οἱ Τρῶες ἐκοι-

Εἰκ. 22. Ὁ Λαοκόων.

μῶντο, οἱ Ἕλληνες ἦρωες ἐξέρχονται ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ ἵππου ὠπλισμένοι καὶ κἀμνουν σημεῖον εἰς τὰ πλοῖα.

Τὰ πλοῖα τῶν Ἑλλήνων, ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν παρα-

λίαν τῆς Τροίας δὲν ἀπεμακρύνθησαν, ἀλλὰ ἐκρύφθησαν ὀπισθεν τῆς Τενέδου καὶ ἐπερίμεναν τὸ σημεῖον. Μόλις εἶδαν αὐτό, ἐπέστρεψαν ὀπίσω, ἀπεβιβάσθησαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰσώρμησαν ἐντὸς τῆς ἀνοικτῆς πόλεως. Οἱ Τρῶες ἐξύπνησαν ταραγμένοι καὶ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ὑπερασπισθοῦν τοὺς ἑαυτοῦς των.

Ἡ πόλις κατεστράφη καὶ ἐκάη, οἱ ἄνδρες ἐφρονεύθησαν, αἱ γυναῖκες συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι. Τροία δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Ἐπιστροφή τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ οἱ νικηταὶ Ἕλληγνες ὅμως ὑπέφεραν παρὰ πολλὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Ἀγαμέμνων, μόλις ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἐφρονεύθη ὑπὸ τοῦ ἐξαδέλφου του Αἰγίσθου, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ καταλάβῃ τὸν θρόνον τῶν Μυκηνῶν.

Ὁ Μενέλαος ἐπεριπλανήθη 8 ἔτη, ἕως οὗ ἐπιστρέψῃ μετὰ τὴν Ἑλένην εἰς τὴν Σπάρτην, καὶ ἔχασεν ὅλα του τὰ πλοῖα.

Ὁ Νέστωρ, ὁ Ἰδομενεὺς ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης, ὁ Διομήδης ἔχασαν τὸν δρόμον των καὶ παρεσύρθησαν ὑπὸ τῶν ἀνέμων μέχρι τῆς Ἰταλίας, ὅπου ἴδρυσαν πολλὰς πόλεις.

Ἀλλὰ περισσότερα ἀπὸ ὅλους ὑπέφερε κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς. Δέκα ἐτὼς κληρὰ χρόνια ἐπεριπλανᾶτο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἕως ὅτου ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του.

8. ΑΙ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

Ἔο Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξεκίνησε μὲ τὰ 12 πλοῖά του καὶ μὲ τοὺς συντρόφους του, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Ὄταν ὅμως ἔφθασεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Μαλέαν, κατελήφθη ὑπὸ φοβερᾶς τρικυμίας καὶ τὰ πλοῖά του ἐρρίφθησαν εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων.

Οἱ Λωτοφάγοι ἦσαν ἄνθρωποι ἀγαθοὶ καὶ φιλόξενοι.

Ὄνομάζοντο δὲ Λωτοφάγοι, διότι τὸ φαγητόν των ἦτο ὁ καρπὸς ἐνὸς δένδρου, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται λωτός. Ἄλλ' ὁ λωτός εἶχε τὴν ιδιότητα, ἐὰν τὸν ἔτρωγε κανεὶς ξένος νὰ τὸν κάμνῃ νὰ λησμονῇ καὶ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καὶ νὰ θέλῃ νὰ μένῃ πάντοτε ἐκεῖ διὰ νὰ τρώγῃ ἀπὸ αὐτόν.

Αὐτὸ ἔπαθαν καὶ μερικοὶ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεύς. Ὄταν ἔφθασεν ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς ἔστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἴδουν, εἰς ποίαν χώραν ἐρρίφθησαν. Οἱ Λωτοφάγοι τοὺς ἐδέχθησαν καλῶς, τοὺς ἐπεριποιήθησαν καὶ τοὺς ἐπρόσφεραν νὰ φάγουν λωτούς. Τότε οὗτοι ἐλησμονήσαν τὸν περασμένον βίον των καὶ δὲν ἤθελαν νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὰ πλοῖα.

Ἔο Ὀδυσσεὺς ἠναγκάσθη νὰ τοὺς πάρῃ διὰ τῆς βίας, νὰ τοὺς δέσῃ εἰς τὰ καθίσματα τῶν πλοίων καὶ νὰ ἀποπλεύσῃ.

Ἔο Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν χώραν τῶν Κυκλώπων.

Ἄφ' οὗ ἔφυγεν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐπεριπλανήθη εἰς πολλὰ μέρη καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυκλώπων.

Οἱ Κύκλωπες ἦσαν ἄγριοι γίγαντες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἓνα μόνον ὀφθαλμὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου. Ἦσαν δὲ ἀδικοὶ καὶ ἀνθρωποφάγοι. Δὲν ἐγνώριζαν νὰ καλλιεργοῦν τὴν γῆν. Ἔβοσκαν πρόβατα καὶ κατοικοῦσαν χωριστὰ ὁ καθένας εἰς διάφορα σπήλαια. Ὁ Ὀδυσσεὺς δὲν ἔπλευσε μὲ ὅλα τὰ πλοῖά του εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυκλώπων. Τὰ ἄλλα πλοῖα ἀφήκεν εἰς τὸν λιμένα μιᾶς ἄλλης πλησίον ἐρημονήσου. Αὐτὸς δὲ μόνος μὲ τὸ πλοῖόν του καὶ 12 συντρόφους ἔπλευσεν ἐκεῖ διὰ νὰ ἴδῃ, τί ἀνθρωποὶ ἦσαν οἱ Κύκλωπες.

Ἀφ' οὗ ἔφθασαν εἰς τὴν νῆσον, ἀποδιβάξεται μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς αὐτὴν καὶ προχωρεῖ εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

Μετ' ὀλίγον φθάνει εἰς ἓνα ἀπέραντον σπήλαιον. Ἦτο τὸ σπήλαιον ἐνὸς ἐκ τῶν Κυκλώπων, τοῦ Πολυφήμου. Ἐν ᾧ ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς συντρόφους του περιειργάζοντο τὸ σπήλαιον, νὰ καὶ φθάνει ὁ Κύκλωψ Πολύφημος μὲ τὸ ποίμνιόν του, εἰσάγει αὐτὸ ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς καὶ κατόπιν τοποθετεῖ εἰς τὴν εἴσοδόν του ἀντὶ θύρας ἓνα πελώριον βράχον. Ἐπειτα ἤναψε μεγάλην φωτιὰν καὶ τότε μόλις ἀντελήφθη ὅτι ἦσαν ξένοι ἐντὸς τοῦ σπηλαίου καὶ τοὺς ἠρώτησε, ποῖοι ἦσαν. Ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦ ἀπήντησεν ὅτι εἶναι Ἕλληνες καὶ ὅτι ἔρχονται ἀπὸ τὴν Τροίαν. Συγχρόνως δὲ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ. Ἀλλὰ ὁ Κύκλωψ ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ἀρπάζει δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεῦς καὶ τοὺς τρώγει.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωτὶ ὁ Πολύφημος ἔφαγε πάλιν ἄλλους δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεῦς. Ἐπειτα ἔβγαλε τὰ πρόβατα ἀπὸ τὸ σπήλαιον καὶ ἔκλεισεν αὐτὸ μὲ τὸν πελώριον βράχον. -

Ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς ὑπολοίπους συντρόφους του εὗρισκοντο εἰς μεγάλην ἀπελπισίαν. Κλεισμένοι μέσα εἰς τὸ

σπήλαιον τοῦ Κύκλωπος δὲν ἠμποροῦσαν νὰ φύγουν, διότι ἦτο ἀδύνατον νὰ μετακινήσουν τὸν πελώριον βράχον, ποῦ

Εἰκ. 23. Ὁ Ὀδυσσεὺς μεθ' τὸν Κύκλωπα.

ἔφραζε τὴν εἴσοδον. Ἐν τούτοις ὁ Ὀδυσσεὺς ἔκαμε τὸ σχέδιόν του. Ἔλαβεν ἓνα ξύλον χονδρόν, ἀπὸ ὅσα εὗρισκοντο εἰς τὸ σπήλαιον, τὸ ἐπελέκησεν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος

καὶ τὸ ἔκαμε μυτερὸν καὶ ἔπειτα τὸ ἔκρυφεν εἰς τὴν κόπρον.

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψεν ὁ Πολύφημος, μὲ τὸ ποίμνιον καὶ ἔκαμε πάλιν τὰ ἴδια καὶ ἤρπασε καὶ ἔφαγεν ἄλλους δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύς. Ὁ Ὀδυσσεὺς τότε τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ προσφέρει νὰ πῖν γλυκὺν οἶνον, τὸν ὅποιον εἶχε πάρει μαζί του ἀπὸ τὸ πλοῖον. Ὁ Κύκλωψ εὐχαριστήθη, ἔπινε πολὺ, ἐμέθυσε καὶ ἐκοιμήθη. Ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς συντρόφους του τότε δὲν χάνουν καιρὸν. Λαμβάνουν τὸ κρυμμένον ξύλον, τὸ κοκκινίζουσιν εἰς τὴν φωτιάν καὶ τὸ ἐμπήγουν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Κύκλωπος καὶ τὸν τυφλώνουν.

Ὁ Πολύφημος ἀπὸ τοὺς πόνους ἐσηκώθη, ἐπέταξε τὸ ξύλον ἀπὸ τὸ μάτι του καὶ ἔφαχνε νὰ εὕρῃ τοὺς Ἑλληνας. Ἄλλ' εἰς μάτην. Αὐτοὶ ἐκρύπτοντο. Ἐπὶ τέλους ἐξημέρωσεν. Ὁ Κύκλωψ τότε ἐπῆγεν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, τὴν ἤνοιξε καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ διὰ νὰ συλλάβῃ τοὺς Ἑλληνας, ὅπου θὰ ἐξήρχοντο. Τὰ πρόβατα ὤρμησαν νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὸ σπήλαιον κατὰ τὴν συνήθειάν των. Ὁ Πολύφημος δὲν τὰ ἤμπόδισεν. Ἀλλὰ μαζί μὲ αὐτὰ ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιον ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς συντρόφους του. Ὁ Ὀδυσσεὺς εἶχε δέσει τοὺς συντρόφους του ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῶν πλέον δασυμάλλων προβάτων, αὐτὸς δὲ ἐκρεμάσθη ἀπὸ ἓνα μέγαλον κριὸν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιον χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὁ Πολύφημος.

Ἄφ' οὗ ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιον οἱ Ἑλληνες, ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ πλοῖον τῶν καὶ ἀπεμακρύνθησαν ἐκ τῆς νήσου τῶν Κυκλάπων.

Ἄλλαι περιπέτειαι τοῦ Ὀδυσσεύς.

Ἐκ τῆς χώρας τῶν Κυκλάπων ὁ Ὀδυσσεὺς ἔπλευσεν εἰς τὴν νήσον τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων Αἰόλου. Αὐτὸς ἔδωκεν εἰς

τὸν Ὀδυσσεῖα ἓνα ἄσκὸν πελώριον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε κλεισμένους ἔλους τοὺς ἰσχυροὺς ἀνέμους, καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ μὴ λύσῃ τὸν ἄσκόν. Ἄλλ' οἱ σύντροφοι τοῦ ἥρωος

Εἰκ. 24. Ἡ Κίρκη μεταμορφώνει τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύς εἰς χοίρους.

ἐνόμισαν ὅτι ἐντὸς τοῦ ἄσκου ὑπῆρχαν θησαυροί. Ἐν ᾧ λοιπὸν αὐτὸς ἐκοιμήατο, ἔλυσαν τὸν ἄσκόν. Ἐπνευσαν τότε ἰσχυροὶ ἀνεμοὶ καὶ τὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσεύς παρεσύρθησαν εἰς τὴν ἄχωραν τῶν ἀνθρωποφάγων Λαιστρυγόνων.

Οἱ Λαιστρυγόνες, ὅταν τὰ πλοῖα ἐπλησίασαν εἰς τὴν χώραν των ἐπετέθησαν αἰφνιδίως ἐναντίον των καὶ τὰ κατέ-

Εἰκ. 25. Αἱ Σειρήνες καὶ ὁ Ὀδυσσεύς.

στρεψαν ὄλα, ἐφόνευσαν δὲ καὶ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους. Μόνον τὸ πλοῖον τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ οἱ ἀνθρώποι του ἐπρόφθασαν νὰ φύγουν καὶ νὰ σωθοῦν.

Ἐκκεῖ ὁ ἦρωα φθάνει εἰς τὴν νῆσον τῆα Κίρκηα. Αὐτὴ ἦτο μάγισα. Μόλια λοιπὸν ἔφθαααν οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεὺα εἰα τὸ σπήλαιὸν τηα, τοὺα μετεμόρφωααν εἰα χοίρουα. Ὁ Ὀδυσσεὺα ὄμωα μὲ ἕνα μαγικὸν χόρτον, τὸ ὀποῖον τοῦ ἔδωκεν ὁ Ἐρμῆα, κατῶρθωα να ἀντιαταθῆ εἰα τὰα μαγείαα τῆα Κίρκηα καὶ τὴν ἠνάγκασα να ἀποδώαη εἰα τοὺα συντρόφοα του τὴν μορφὴν των.

Εἰα τὴν νῆσον τῆα Κίρκηα ἔμεινεν ἕνα ἔτοα φιλοξενούμενοα ὑπὸ αὐτῆα. Μετὰ ταῦτα ὁ Ὀδυσσεὺα κατέβη εἰα τὸν Ἄδην, εἰα τὸ μέρος ὅπου διαμένουν αἱ ψυχαί. Ἐκεῖ ἠρώτηαε τὸν μάντιν Τειρεαῖαν περὶ τῆα ἐπιστροφῆα του εἰα τὴν πατρίδα του. Οὗτοα δὲ τοῦ παρήγγειλεν, ἂν θέλῃ να ἐπιστρέφῃ εἰα τὴν πατρίδα του, να φυλαχθῆ ἀπὸ τοῦ να πειράξῃ τὰα ἀγελάδαα τοῦ Ἡλίου.

Κατόπιν τούτου ὁ Ὀδυσσεὺα μὲ τὸ πλοῖον του ἐπέρααεν ἔμπροαθεν τῶν Σειρήνων. Αἱ Σειρήνεα ἦααν τέρατα μὲ κεφαλήν νεάνιδοα, αἱ ὀποῖα μὲ τὰ γλυκά των τραγοῦδια προσεἴλκυαν τοὺα διαβάταα πληαῖον των καὶ τοὺα κατέτρωγαν. Ἄλλῃ ὁ Ὀδυσσεὺα ἔφραξε τὰ ὠτα τῶν συντρόφων του μὲ κερί, αὐτὸν δὲ κατὰ παραγγελίαν του τὸν ἔδεααν ἕκαῖνοι εἰα τὸ κατάρτι τοῦ πλοῖου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Ὀδυσσεὺα ἦκυοαε τὸ γλυκῦ των τραγοῦδι χωρὶα να πάθῃ τίποτε.

Ἐπειτα ἐπέραααν ἕνα στενὸν μεταξὺ δύο βράχων, εἰα τοὺα ὀποῖουα κατοικοῦααν δύο φοβερά τέρατα, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἡ Σκύλλα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ Χάρυβδια. Ὁ Ὀδυσσεὺα κατῶρθωαε να περάαῃ, ἀλλ' ἔχααεν ὅα συντρόφοα τοὺα ὀποῖουα ἦρπααεν ἡ Σκύλλα μὲ τὰα ὅα κεφαλάα τηα.

Τέλοα ἔφθαααν εἰα τὴν νῆσον τοῦ Ἡλίου, ὅπου οὔτοα εἶχε μεγάλα ποῖμνια ἀπὸ ἀγελάδαα. Ὁ Ὀδυσσεὺα παρήγγειλεν εἰα τοὺα συντρόφοα του να μὴ πειράξουν αὐτάα. Ἄλλῃ ἕνεκα

ἐναντίων ἀνέμων ἔμειναν ἐκεῖ πολλὰς ἡμέρας. Αἱ τροφαὶ τῶν ἔλειψαν, τότε οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεύς κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἔσφαξαν μερικὰς ἀγελάδας καὶ τὰς ἔφαγαν.

Εἰκ. 26. Ἡ Καλυψώ καὶ ὁ Ὀδυσσεύς.

Ὅταν ἀπέπλευσαν ἀπὸ ἐκεῖ, ὁ ἥλιος τοὺς ἔστειλε μίαν μεγάλην τρικυμίαν. Τὸ πλοῖον ἐβυθίσθη. Οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεύς ἐπνίγησαν καὶ μόνος αὐτὸς ἐσώθη καὶ ἐρρίφθη ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς.

Ἡ ὠραία νύμφη Καλυψώ, ἣ ὁποῖα κατοικοῦσεν εἰς τὴν

νησον αὐτήν, ἐδέχθη μὲ εὐχαρίστησιν τὸν Ὀδυσσεά και τὸν ἐπεριποιήθη. Ἄλλὰ και τὸν ἠγάπησεν. Τοῦ ὑπέσχετο νὰ τὸν κάμη ἀθάνατον, ἐὰν ἤθελε νὰ γίνῃ σύζυγός τῆς. Ἄλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του, εἰς τὴν σύζυγόν του Πηνελόπην και τὸν υἱόν του Τηλέμαχον. Ἐπιθυμεῖ, ἔλεγε, και καπνὸν μόνον νὰ ἴδῃ ἀνερχόμενον ἐκ τῆς Ἰθάκης και ἔπειτα ἄς ἀποθάνῃ. Ἡ Καλυψὼ τὸν ἐκράτησεν 7 ἔτη εἰς τὴν νῆσόν τῆς. Ἐπὶ τέλους οἱ θεοὶ τὸν ἐλυπήθησαν και κατὰ παραγγελίαν τοῦ Διὸς ἡ Καλυψὼ τὸν ἀφίνει νὰ φύγῃ. Κατασκευάζει τότε μόνος του σχεδίαν, ἀνέρχεται ἐπ' αὐτῆς και ἀποπλέει.

Ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων.

Τὰ βράσανα τοῦ Ὀδυσσεὺς δὲν ἐτελείωσαν ἔως ἐδῶ. Ἀφοῦ ἐταξείδευσε 17 ἡμέρας μὲ καλὸν καιρόν, τὸν καταλαμβάνει πάλιν τρικυμία. Ἡ σχεδία του διαλύεται. Αὐτὸς μόλις κατορθώνει κολυμβῶν τρεῖς ἡμέρας και τρεῖς νύκτας νὰ ριφθῇ εἰς μίαν ἔρημον παραλίαν ἐνὸς ἀγνώστου μέρους. Ἀφ' οὗ τέλος πάντων ἐσώθη ὁ ἥρωα, ἀπομακρύνεται ὀλίγον ἀπὸ τὴν παραλίαν, χώνεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ ξηρὰ φύλλα ποῦ ἦσαν παρέκει, και κατακουρασμένος ἀπὸ τὸν κόπον και τὴν ἀϋπνίαν κοιμᾶται πολὺ βαθειά.

Τὸ μέρος αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον ἔφθασε ὁ Ὀδυσσεὺς ἦτο ἡ νῆσος τῶν εὐγενῶν Φαιάκων. Βασιλεὺς δὲ αὐτῶν ἦτο ὁ μεγαλόψυχος Ἀλκίνοος, ὁ ὁποῖος εἶχε θυγατέρα ὠραιότατην τὴν Ναυσικᾶν. Κατὰ σύμπτωσιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ Ναυσικᾶ μαζὶ μὲ τὰς θεραπαινίδας τῆς εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ποῦ ἐκοιμᾶτο ὁ Ὀδυσσεὺς, διὰ νὰ πλύνῃ τὰ φορέματα τῆς οἰκογενείας εἰς τὸν ἐκεῖ ρέοντα ποταμόν. Ἀφ' οὗ ἔπλυναν τὰ φορέματα, τὰ ἀπλωσαν διὰ νὰ στεγνώ-

σουν. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ ἡ Ναυσικᾶ μὲ τὰς θεραπαινίδας ἔφαγαν καὶ ἔπειτα ἄρχισαν νὰ παίζουν τὸ τόπι.

Ἀπὸ τὰς φωνάς, ποῦ ἔκαμναν τὰ κορίτσια, ἐν ᾧ ἔπαιζαν, ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξύπνησεν. Ἀλλὰ πῶς νὰ παρουσιασθῆ γυμνὸς ἐνώπιόν των; Καὶ ἡ ἀνάγκη ὅμως νὰ μάθῃ, ποῦ εὐρίσκεται, καὶ ἡ πείνα τὸν βιάζουσι. Ἀποφασίζει λοιπὸν τὸ ἐξῆς: Κόπτει ἓνα κλάδον δένδρου μὲ πυκνὰ φύλλα καὶ μὲ αὐτὸν σκεπασμένος παρουσιάζεται. Αἱ θεραπαινίδες μόλις τὸν εἶδαν, ἔτρεξαν νὰ κρυφθοῦν. Ἡ Ναυσικᾶ ὅμως ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν της. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἔλαβε θάρρος καὶ σταθεὶς ἀπὸ μακρὰν τῆς λέγει:

«Εἴτε θεὰ εἶσαι, εἴτε ἄνθρωπος, λυπήσου με. Εἶμαι ναυγός. Ἡ τρικυμία μὲ ἔρριψε μόνον εἰς τοῦτο τὸ μέρος, ἀφ' οὗ μὲ ἐβασάνισεν εἴκοσιν ἡμέρας μέσα εἰς τὰ κύματα. Δός μου ἓνα κουρέλι νὰ σκεπασθῶ καὶ εἰπέ μου εἰς ποῖον μέρος εὐρίσκομαι».

Ἡ Ναυσικᾶ μὲ γλυκεῖαν φωνὴν τὸν παρηγόρησε, τοῦ εἶπεν ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων, καὶ ὅτι αὐτὴ ἦτο κόρη τοῦ βασιλέως Ἀλκινόου. Ἐπειτα διέταξε τὰς θεραπαινίδας νὰ δώσουν εἰς τὸν ξένον φορέματα καὶ τροφήν. Ἀφ' οὗ ἔφαγεν ὁ Ὀδυσσεὺς, ἡ Ναυσικᾶ τὸν ἐσυμβούλευσε, τί νὰ κάμῃ διὰ νὰ τὸν προστατεύσῃ ὁ πατέρας της. Ἐπειτα παρήγγειλε νὰ φορτώσουν τὰ φορέματα εἰς τὴν ἄμαξαν, ἀνέβη καὶ αὐτὴ ἐπάνω καὶ διευθύνθη εἰς τὴν πόλιν. Ὅπισθὲν της ἠκολούθουν αἱ θεράπαινοι πεζῇ, ἀπὸ μακρὰν δὲ ἠκολούθει σιγὰ-σιγὰ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς.

Σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελίαν τῆς Ναυσικᾶς ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀλκινόου, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τῆς βασιλίσσης Ἀρήτης καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν Ἀλκίνοον, ἵνα τὸν στείλῃ μὲ πλοῖον εἰς τὴν πατρίδα του. Τοῦτο δὲ καὶ ἔγινεν.

Ὁ Ἀλκίνοος ὑπεδέχθη καλῶς τὸν ἀγνωστον ξένον. Τὸν ἐπεριποιήθη καὶ τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τὸν στείλῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔκαμε συμπόσιον πρὸς τιμὴν

Εἰκ. 27. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἡ Ναισιβά.

τοῦ ξένου, εἰς τὸ ὁποῖον προσεκάλεσεν ὄλους τοὺς εὐγενεῖς Φαίακας. Τότε ὁ Ὀδυσσεὺς εἶπε, ποῖος ἦτο, καὶ διηγήθη πόσα ὑπέφερον, ἀφ' οὗτου ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Τροίας. Ἐν τῇ μεταξὺ ἤτοιμάσθη τὸ πλοῖον. Κατόπιν καὶ ὁ Ἀλκίνοος

καὶ οἱ ἄλλοι Φαίακες ἐχάρισαν εἰς τὸν Ὀδυσσεά πολλὰ δῶρα καὶ τὸν κατευώδωζαν μέχρι τοῦ πλοίου.

Τὸ πλοῖον ἀνεχώρησε τὸ βράδυ καὶ τὸ πρωτὶ ἦτο εἰς τὴν Ἰθάκην. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκοιμᾶτο ἀκόμη. Οἱ ναῦται τὸν ἀπεβίβασαν εἰς μίαν ἔρημον παραλίαν τῆς Ἰθάκης, ἔθεσαν πλησίον τοῦ ὄλα τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα τοῦ εἶχε δώσει ὁ Ἀλκίνοος καὶ οἱ εὐγενεῖς Φαίακες, καὶ ἀπέπλευσαν.

Πηνελόπη καὶ Τηλέμαχος.

Εἶχαν περάσει 20 ἔτη, ἀφ' ὅτου ὁ Ὀδυσσεὺς εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκ τῆς Ἰθάκης. Ὁ πατέρας τοῦ Λαέρτης εἶχε γηράσει καὶ εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἡ μητέρα τοῦ εἶχεν ἀποθάνει. Ὁ υἱὸς τοῦ Τηλέμαχος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀφήσει πολὺ μικρόν, τώρα πλέον ἦτο νεαρὸς ἥρως συνेतὸς καὶ ἀνδρείος. Ἡ σύζυγός τοῦ Πηνελόπη ἐζούσε βίον γεμάτων ἀπὸ θλίψεις κλεισμένη εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Ὅλοι ἐθεωροῦσαν πλέον τὸν Ὀδυσσεά ὡς νεκρόν. Οἱ δὲ νέοι πρόκριτοι τῆς χώρας εἶχαν ἐγκατασταθῆ εἰς τὰ ἀνάκτορά του, ἔτρωγαν τοὺς βοῦς τοῦ καὶ τὰ πρόβατά του καὶ ἤθελαν νὰ ὑποχρεώσουν τὴν Πηνελόπην τὴν σύζυγόν του νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον ἕνα ἐξ αὐτῶν. Αὐτοὶ ὀνομάζονται μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης.

Ἡ Πηνελόπη δὲν ἐτόλμα νὰ ἀρνηθῆ φανερά. Παρεκάλεσε λοιπὸν αὐτοὺς νὰ περιμένουν, μέχρις οὗ τελειώσῃ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ὑφάσματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σάββανον εἰς τὸν Λαέρτην. Ἄλλ' αὐτὴ εἰργάζετο τὴν ἡμέραν, τὴν νύκτα δὲ κρυφίως διέλυε τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον εἶχε κάμει τὴν ἡμέραν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ὕφασμα δὲν ἐτελείωνε ποτέ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος οἱ μνηστῆρες ἐνόησαν τὸν δόλον. Ἡ πιστὴ Πηνελόπη ἤναγκάσθη νὰ τε-

λειώση τὸ ὕφασμα. Ἄλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἀπεφάσιζε νὰ λησμονήσῃ τὸν Ὀδυσσεά καὶ νὰ ὑπανδρευθῆ ἓνα ἐκ τῶν μνηστήρων.

Τότε ὁ Τηλέμαχος ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Πύλον καὶ εἰς τὴν Σπάρτην, ἵνα ἐρωτήσῃ διὰ τὸν πατέρα του. Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ τίποτε. Ἐπέστρεψε λοιπὸν εἰς τὴν Ἰθάκην ἀπρακτος. Ἐπειδὴ ὅμως ἔμαθεν ὅτι ἔξω τοῦ λιμένος ἐπαραφύλατταν οἱ μνηστήρες μὲ ἓνα πλοῖον διὰ νὰ τὸν φονεύσουν, δὲν ἐπήγγεν ἀπὸ τὸν λιμένα, ἀλλὰ ἀπεβιδάσθη εἰς μίαν ἔρημον παραλίαν τῆς Ἰθάκης, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπορεύθη εἰς τὴν καλύβην ἑνὸς πιστοῦ χοιροβοσκοῦ τοῦ πατέρα του, τοῦ Εὐμαίου.

Ἐδῶ εἶχε φθάσει καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἀναγνώριζεται μὲ τὸν υἱὸν του. Πατέρας καὶ υἱὸς ἐναγκαλίζονται. Τὰ δάκρυα καὶ τῶν δύο τρέχουν ἀπὸ τὴν χαρὰν των. Κατόπιν σκέπτονται καὶ οἱ δύο καὶ κάμνουν σχέδιον διὰ νὰ ἐξολοθρευθοῦν τοὺς μνηστήρας.

Ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὰ ἀνάκτορά του.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρῶτ' ὁ Τηλέμαχος ἀναχωρεῖ διὰ τὴν πόλιν. Κατόπιν δὲ ἀπὸ πολλὴν ὥραν πηγαίνει ἐκεῖ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐνδεδυμένος ὡς ἐπαίτης.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ Ὀδυσσεὺς, κανεῖς δὲν τὸν ἀνεγνώρισεν. Μόνον ὁ κύων τοῦ τὸν ἀνεγνώρισεν, ἀλλ' ἦτο πλέον τόσον γέρων, ὥστε μόλις ἠμπόρεσε νὰ κινήσῃ τὴν οὐρά του καὶ ἀμέσως ἀπέθανεν. Εἰς τὰ ἀνάκτορα εὔρε τοὺς μνηστήρας συναγμένους.

Ἡ Πηνελόπη εἶχε διακηρύξει ὅτι θὰ ὑπανδρευέτο ἐκεῖνον ἐκ τῶν μνηστήρων, ὁ ὁποῖος θὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ τεντώσῃ τὸ τόξον τοῦ Ὀδυσσεῶς καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ περάσῃ

τὸ βέλος διὰ μέσου τῶν ὀπῶν δώδεκα πασσάλων ὅπως ἔκα-
μνεν ὁ Ὀδυσσεύς.

Ἡ Πηνελόπη εἶχε προτείνει τὸ ἀγώνισμα ἐκεῖνο, διότι
ἦτο βεβαία ὅτι κανεῖς δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ τὸ κατορθώσῃ.
Καὶ πραγματικῶς οἱ μνηστήρες ἕνας-ἕνας ἐδοκίμασαν, ἀλλὰ
δὲν κατώρθωσαν οὔτε νὰ τὸ τεντώσουν.

Τότε ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ ὁποῖος ἐπροσποιεῖτο ἀκόμη τὸν
ἐπαίτην, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν, ἔλαβε τὸ τόξον, τὸ ἐτέντωσε
μὲ εὐκολίαν, καὶ σημάδευσε. Τὸ βέλος ἐπέρασε τὰς ὀπὰς
ἄλων τῶν πασσάλων. Ὅλοι ἔμειναν ἐκπληκτοί. Ἀλλὰ ἡ
ἐκπληξίς των δὲν διήρκεσε πολὺν χρόνον.

Φόνος τῶν μνηστήρων. Ἀναγνώρισις τοῦ Ὀδυσσεύς ὑπὸ τῆς Πηνελόπης.

Ἐν ᾧ ὅλοι ἐθαύμαζαν διὰ τὸ κατόρθωμα τοῦ ἐπαίτου,
ὁ Ὀδυσσεύς, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει, κάμνει σημεῖον εἰς
τὸν Τηλέμαχον. Ὁ Τηλέμαχος ζώνεται τὸ ξίφος του, λαμ-

Εἰκ. 28. Ὁ Ὀδυσσεύς φονεύει τοὺς μνηστήρας.

βάνει τὸ δόρυ του καὶ ἔρχεται πλησίον τοῦ πατρός του. Ἀμέ-
σως ὁ Ὀδυσσεύς πετᾷ τὰ φορέματα τοῦ ἐπαίτου, ποὺ ἐφο-
ροῦσεν, ἀγριοκυττάζει ὄρθιος τοὺς μνηστήρας καὶ κατόπιν

σημαδεύει αὐτοὺς μὲ τὸ τόξον. Οἱ μνηστῆρες προσπαθοῦν νὰ σωθοῦν διὰ τῆς φυγῆς, ἀλλ' ὁ Τηλέμαχος εἶχε φροντίσει νὰ κλεισθῇ ἡ θύρα. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Τηλέμαχος τοὺς φονεύουν ἔλους.

Εἰκ. 29. Ὀδυσσεὺς καὶ Πηνελόπη.

Κατόπιν εἰδοποιοῦν τὴν Πηνελόπην καὶ καταβαίνει. Ἀπὸ μερικὰ μυστικά, ποὺ ἤξευραν μόνον οἱ δύο σύζυγοι, ἡ Πηνελόπη ἀναγνωρίζει τὴν Ὀδυσσεά καὶ πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας του.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΩΡΑΦΑ

ΠΛΗΡΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΔΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΙΣ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑΝ ΓΛΩΣΣΑΝ

Οί ἥρωες τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων διὰ
τὴν Γ' τάξιν.

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος διὰ τὴν
Δ' τάξιν.

Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Αὐτοκρατορίας διὰ
τὴν Ε' τάξιν.

Ἱστορία τῆς Νέας Ἑλλάδος διὰ τὴν Σ' τάξιν.

ΧΩΡΑΦΑ—ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

ΠΛΗΡΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΔΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΙΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ

Οί ἥρωες τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων διὰ
τὴν Γ' τάξιν.

Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος διὰ τὴν
Δ' τάξιν.

Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Αὐτοκρατορίας διὰ τὴν
Ε' τάξιν ἐγκειρισμένη ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου
καὶ ὑπὸ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἱστορία τῆς Νέας Ἑλλάδος διὰ τὴν Σ' τάξιν
ἐπίσης ἐγκειρισμένη ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου
καὶ τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς.